



ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ &  
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ

## ΥΠΟΕΡΓΟ 1

«ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗΣ  
4 ΔΡΑΣΕΩΝ ΤΟΥ Ε.Π. «ΑΝΑΠΤΥΞΗ  
ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ  
& ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ» 2014-2020»

ΠΡΑΞΗ

«ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΔΡΑΣΕΩΝ ΕΣΠΑ  
ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ»

**ΚΩΔΙΚΟΣ ΟΠΣ (MIS) 5010794**

Παραδοτέο 1.27:  
Αποτύπωση ωφελούμενων

« Ενίσχυση Α.Δ. για υλοποίηση διδακτορικής έρευνας –  
Ώριμα διδακτορικά (ΕΔΒΜ152)»

**ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ  
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ**

ΑΘΗΝΑ, 30.12.2022



Επιχειρησιακό Πρόγραμμα  
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,  
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση  
Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης  
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



Το παρόν αποτελεί το «Παραδοτέο 1.27 – Αποτύπωση ωφελούμενων Δράσης ΕΔΒΜ152» του Υποέργου 1 «Μηχανισμός Αποτίμησης 4 δράσεων του Ε.Π. «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση & Διά Βίου Μάθηση» 2014-2020» της Β' φάσης υλοποίησης της Πράξης «Αξιολόγηση δράσεων ΕΣΠΑ Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης» με κωδικό ΟΠΣ (ΜΙΣ) 5010794.

Η Πράξη «Αξιολόγηση δράσεων ΕΣΠΑ Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης» της Ειδικής Γραμματείας Διαχείρισης Τομεακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου υλοποιείται από το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης και Ηλεκτρονικού Περιεχομένου. Το έργο συγχρηματοδοτείται από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση 2014-2020».



**Επιχειρησιακό Πρόγραμμα**  
**Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,**  
**Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση**  
Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης  
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης





## Περιεχόμενα

Εισαγωγή .....	5
1. Στοιχεία έρευνας πεδίου .....	6
1.1. Εισαγωγικά στοιχεία .....	6
1.2 Κατανομή απαντήσεων ανά πανεπιστημιακό ίδρυμα.....	6
2. Προφίλ των συμμετεχόντων .....	8
2.1. Δημογραφικά στοιχεία συμμετεχόντων στη Δράση .....	8
2.2. Στοιχεία εκπαίδευσης συμμετεχόντων στη Δράση.....	12
2.3. Στοιχεία για την υποβολή άλλων προτάσεων προς χρηματοδότηση και τη συμμετοχή σε άλλες Δράσεις.....	13
3. Συμμετοχή στη Δράση ΕΔΒΜ152 .....	15
3.1. Επιστημονικό πεδίο.....	15
3.2. Συνεργασία με επιβλέποντα καθηγητή και συσχέτιση με παλιότερη (ερευνητική) συνεργασία .....	15
3.3. Διάρκεια διδακτορικών σπουδών, χρονική κάλυψή τους από υποτροφία και σύγκριση υποτροφίας με ετήσια εισοδήματα.....	16
3.4. Συμμετοχή σε άλλες ερευνητικές δραστηριότητες ως συνέπεια της συμμετοχής στη Δράση .....	17
3.5. Διερεύνηση πιθανής σύνδεσης ερευνητικού έργου ΥΔ με παραγωγική δραστηριότητα – επιχειρήσεις.....	18
4. Στοιχεία που αφορούν τη συμβολή της Δράσης στην αποτροπή του φαινομένου της «διαρροής εγκεφάλων» .....	20
5. Επιπτώσεις της πανδημίας COVID-19 στο επιστημονικό/ερευνητικό έργο των ωφελούμενων .....	24
5.1 Επιπτώσεις της πανδημίας COVID-19 στο ερευνητικό έργο των ωφελούμενων ...	24
5.2 Ευρύτερες επιπτώσεις της πανδημίας COVID-19 στην επιστημονική και ερευνητική δραστηριότητα .....	24
Παράρτημα. Σχέδιο του ερωτηματολογίου που χρησιμοποιήθηκε για τους σκοπούς της πρωτογενούς έρευνας.....	28

## Εισαγωγή

Το παρόν αποτελεί το «Παραδοτέο 1.27 – Αποτύπωση ωφελούμενων Δράσης ΕΔΒΜ152 – Ώριμα διδακτορικά» του έργου «Αξιολόγηση δράσεων ΕΣΠΑ Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης» που υλοποιείται από το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης και Ηλεκτρονικού Περιεχομένου (ΕΚΤ) στο πλαίσιο του Υποέργου 1 «Μηχανισμός Αποτίμησης 4 δράσεων του Ε.Π. «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση & Δια Βίου Μάθηση» 2014-2020» της Πράξης «Αξιολόγηση δράσεων ΕΣΠΑ Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης» της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης (στο εξής, ΕΥΔ) με κωδικό ΟΠΣ (MIS) 5010794.

Το παρόν παραδοτέο έχει διττό στόχο: *Αφενός* αποτυπώνει τον πληθυσμό των ωφελούμενων που συμμετέχουν στη Δράση «Ενίσχυση Α.Δ. για υλοποίηση διδακτορικής έρευνας – Ώριμα διδακτορικά (ΕΔΒΜ152)» και *αφετέρου* εκτιμά την επίδραση της Δράσης, ως προς τη μόνιμη εγκατάσταση εξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού στο εξωτερικό και την πιθανή αποτροπή της.

Τα δεδομένα που παρουσιάζονται στην παρούσα έκθεση έχουν προκύψει από επεξεργασία των ηλεκτρονικών ερωτηματολογίων που συμπλήρωσαν και υπέβαλαν οι ωφελούμενοι υποψήφιοι διδάκτορες (στο εξής, ΥΔ). Το Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών (ΙΚΥ) παρείχε στο ΕΚΤ τον ακριβή αριθμό των ωφελούμενων και τα στοιχεία επικοινωνίας τους ως ο φορέας υλοποίησης της συγκεκριμένης Δράσης μετά από σχετικό αίτημα. Με βάση αυτή τη διαδικασία, στο σύνολο των ΥΔ της συγκεκριμένης Δράσης (σύνολο ατόμων: 413) απεστάλησαν προσκλήσεις συμπλήρωσης ηλεκτρονικού ερωτηματολογίου. Το ποσοστό απόκρισης και συμπλήρωσης του ερωτηματολογίου ξεπέρασε το 85% (αριθμός συμπληρωμένων ερωτηματολογίων: 355). Στην παρούσα έκθεση, η παράθεση των στοιχείων γίνεται είτε σε απόλυτους αριθμούς, είτε –συχνότερα– ως ποσοστό, κυρίως, επί του αριθμού των συμπληρωμένων ερωτηματολογίων, δηλαδή ως ποσοστό των αποκρίσεων<sup>1</sup>. Στο Παράρτημα παρατίθεται σχέδιο του ερωτηματολογίου που χρησιμοποιήθηκε για τους σκοπούς της έρευνας.

---

<sup>1</sup> Σε αυτή την περίπτωση, η διευκρίνιση σε κάθε διάγραμμα γίνεται με την αναφορά «ως % των συμμετεχόντων».

## 1. Στοιχεία έρευνας πεδίου

### 1.1. Εισαγωγικά στοιχεία

Για τη συλλογή και συγκέντρωση των δεδομένων που αφορούσαν τη Δράση ΕΔΒΜ152 και τους ΥΔ που συμμετέχουν σε αυτή πραγματοποιήθηκαν τα ακόλουθα βήματα. Σημειώνεται ότι τα βήματα αυτά είχαν καθοριστεί στο στάδιο του σχεδιασμού της έρευνας και με βάση όσα έχουν περιγραφεί στη μεθοδολογία που ακολουθείται στο πλαίσιο των πρωτογενών ερευνών αποτύπωσης των ωφελούμενων.

- Συλλογή στοιχείων επικοινωνίας ωφελούμενων.
- Προετοιμασία προς συμπλήρωση πεδίων για τη συλλογή δεδομένων.
- Συλλογή και επεξεργασία δεδομένων.
- Προετοιμασία και συγγραφή σχετικής έκθεσης αναφοράς.

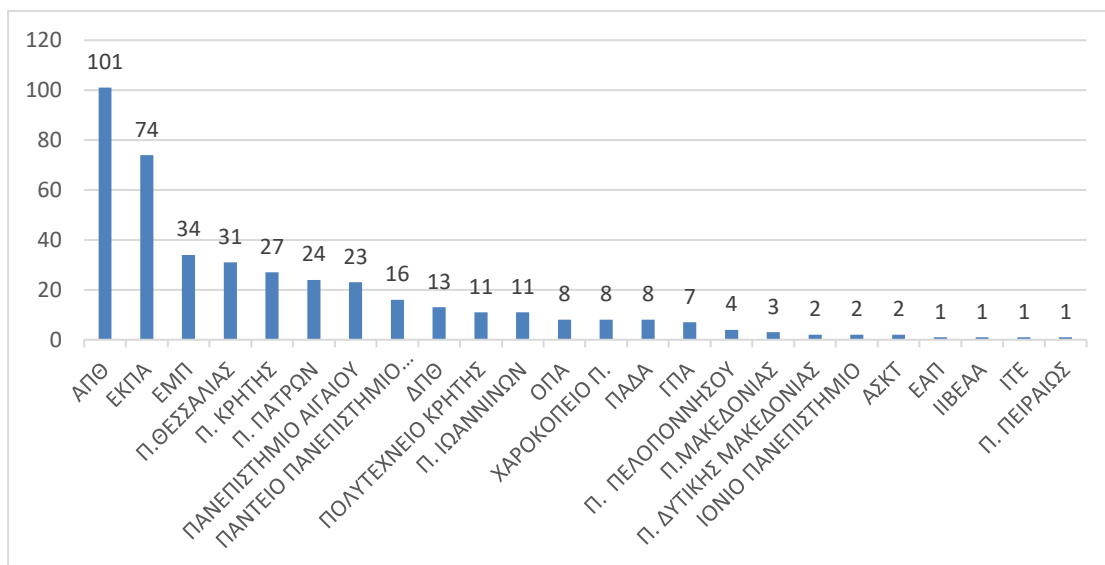
Πιο συγκεκριμένα, η συλλογή των στοιχείων επικοινωνίας των ωφελούμενων της Δράσης πραγματοποιήθηκε από το ΙΚΥ που είναι ο αρμόδιος φορέας για την υλοποίηση του φυσικού αντικείμενου της Δράσης. Η έναρξη της συλλογής δεδομένων πραγματοποιήθηκε με την αποστολή ηλεκτρονικής πρόσκλησης απάντησης του ερωτηματολογίου προς τους αποδέκτες του ερωτηματολογίου, δηλαδή τους ΥΔ. Αναλυτικότερα:

- Απεστάλη αρχικό ηλεκτρονικό μήνυμα προς τον πληθυσμό του ερωτηματολογίου με την χρήση μοναδικού κουπονιού ανά χρήστη με σχετική επιστολή της Διευθύντριας του ΕΚΤ
- Επιβεβαιώθηκε η συμπλήρωση του ερωτηματολογίου μέσω της αποστολής ηλεκτρονικού μηνύματος επιβεβαίωσης στο email του χρήστη
- Απεστάλησαν υπενθυμίσεις συμπλήρωσης του ερωτηματολογίου σε περιπτώσεις ημιτελών απαντήσεων (πολλαπλοί κύκλοι μηνυμάτων υπενθύμισης συμπλήρωσης ανά τακτά χρονικά διαστήματα)
- Πραγματοποιήθηκε αυτοματοποιημένη μεταφορά των συλλεχθέντων δεδομένων και μετά-δεδομένων σε κατάλληλο ηλεκτρονικό περιβάλλον για περαιτέρω επεξεργασία

### 1.2 Κατανομή απαντήσεων ανά πανεπιστημιακό ίδρυμα

Το Διάγραμμα 1 παρουσιάζει την κατανομή των απαντήσεων των ΥΔ ανά Ίδρυμα υποδοχής τους κατά τη Δράση ΕΔΒΜ152. Το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ) και το Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΕΚΠΑ) βρίσκονται στις δυο πρώτες θέσεις των ιδρυμάτων υποδοχής με σημαντική διαφορά από τα υπόλοιπα ιδρύματα.

**Διάγραμμα 1:** Κατανομή απαντήσεων των ΥΔ ανά Ίδρυμα υποδοχής στο πλαίσιο της Δράσης (συνολικός αριθμός ωφελούμενων της Δράσης)

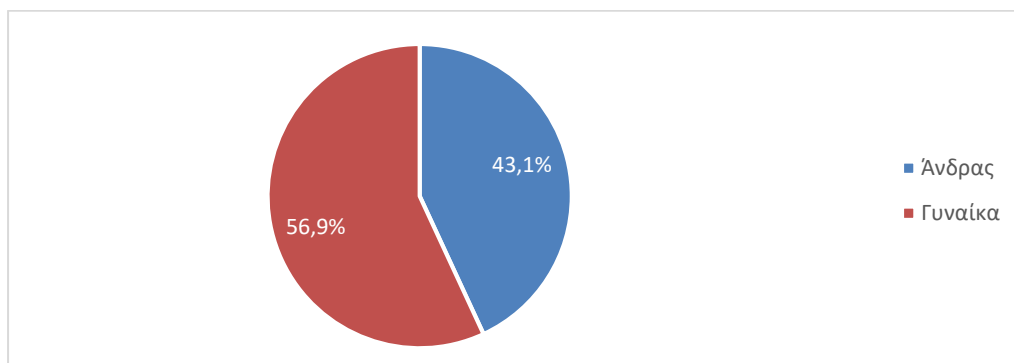


## 2. Προφίλ των συμμετεχόντων

### 2.1. Δημογραφικά στοιχεία συμμετεχόντων στη Δράση

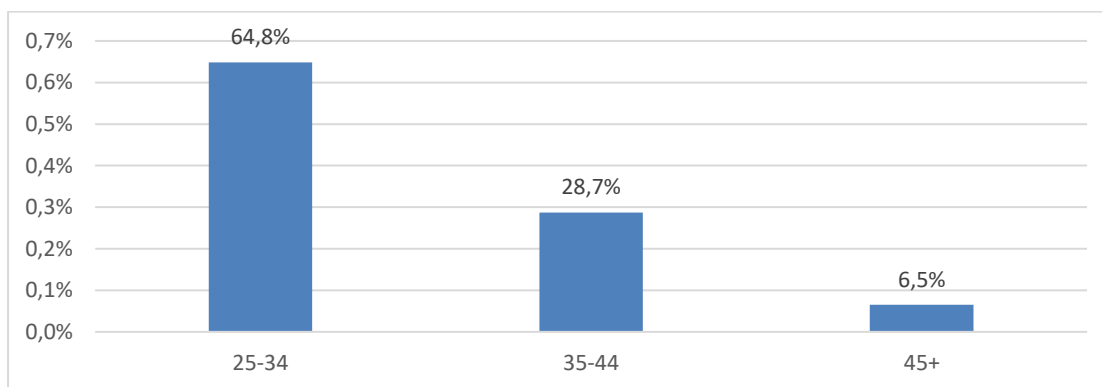
Το ερευνητικό δυναμικό που συμμετέχει στη Δράση αποτελείται από 235 γυναίκες (59,9%) και 178 άνδρες (43,1%) (Διάγραμμα 2).

**Διάγραμμα 2:** Κατανομή ΥΔ, ανά φύλο (συνολικός αριθμός ωφελούμενων της Δράσης)



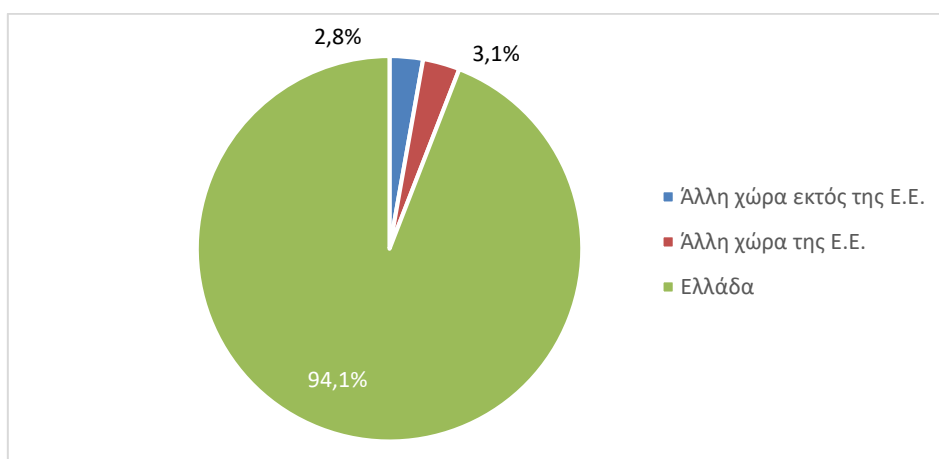
Η πλειονότητα των ΥΔ που συμμετέχουν στη Δράση ΕΔΒΜ152 ανήκει με διαφορά στην ηλικιακή ομάδα μεταξύ 25-34 ετών (64,8%) (Διάγραμμα 3).

**Διάγραμμα 3:** Κατανομή ΥΔ, ανά ηλικιακή ομάδα (ως % των συμμετεχόντων)



Σε ποσοστό 94,1%, οι ΥΔ έχουν γεννηθεί στην Ελλάδα, ενώ το 2,8% σε χώρα εκτός ΕΕ και το 3,1% σε άλλη χώρα της ΕΕ (Διάγραμμα 4).

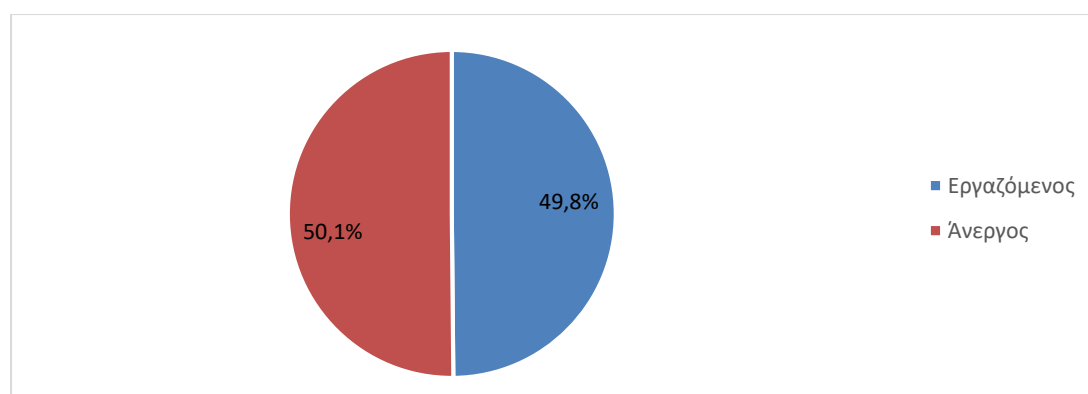
**Διάγραμμα 4:** Κατανομή ΥΔ, ανά χώρα γέννησης (ως % των συμμετεχόντων)



Θα πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι το 98,6% των ΥΔ έχουν ελληνική ιθαγένεια, ενώ το 1,4% των συμμετεχόντων στη Δράση δήλωσε πως διαθέτει ιθαγένεια άλλου κράτους μέλους της ΕΕ.

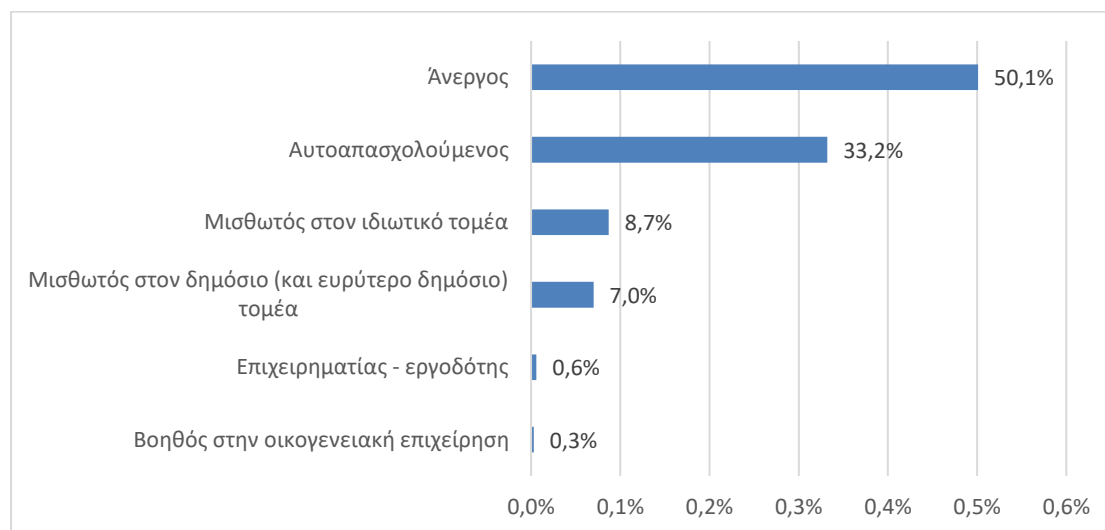
Διερευνώντας την επαγγελματική κατάσταση των ΥΔ, το 50,1% όσων συμμετέχουν στη Δράση δήλωσε ότι δεν έχει άλλη παράλληλη απασχόληση (Διάγραμμα 5).

**Διάγραμμα 5:** Κατανομή ΥΔ, ανάλογα με το καθεστώς απασχόλησής τους πέρα της συμμετοχής τους στη Δράση (ως % των συμμετεχόντων)



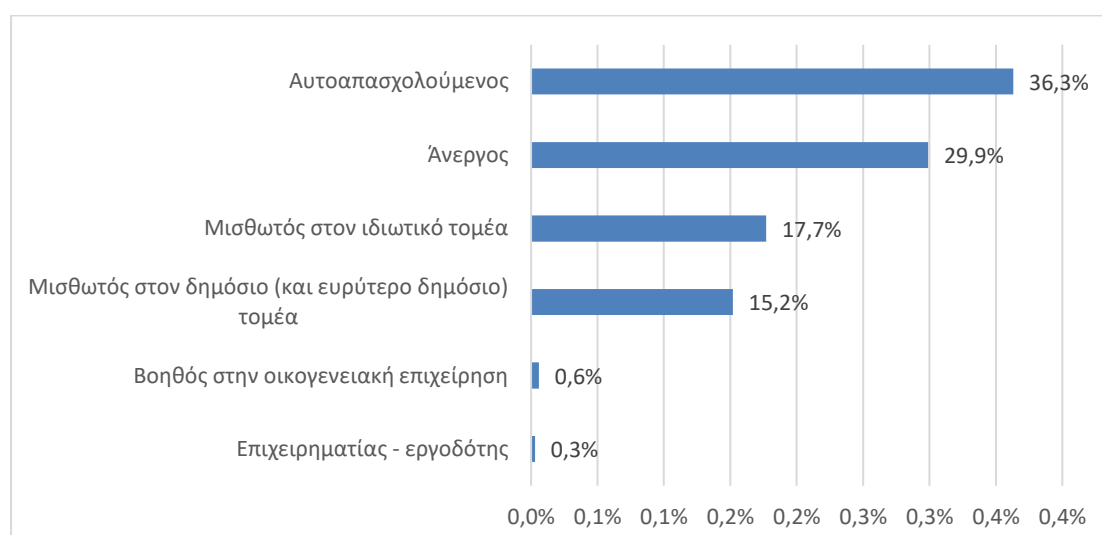
Η επαγγελματική απασχόληση των ΥΔ παράλληλα με τη συμμετοχή τους στη Δράση ΕΔΒΜ152 απεικονίζεται στο Διάγραμμα 6. Μετά τους άνεργους (που εμφανίζουν το υψηλότερο ποσοστό, 50,1%), ακολουθούν οι αυτοαπασχολούμενοι (33,2%), ενώ στην τρίτη θέση βρίσκονται οι μισθωτοί στον ιδιωτικό τομέα (8,7%).

**Διάγραμμα 6:** Κατανομή ΥΔ, ανά φορέα απασχόλησής τους σε χρόνο παράλληλο με την διάρκεια της Δράσης (ως % των συμμετεχόντων)



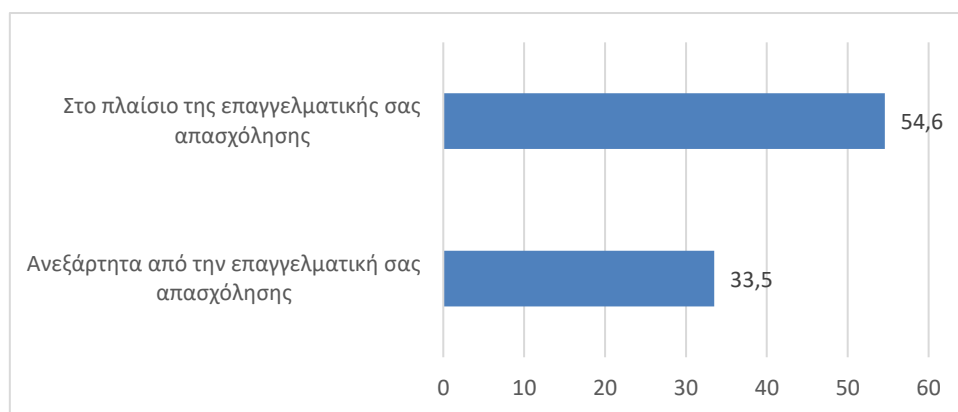
Με βάση τα στοιχεία για όσους δήλωσαν ότι εργάζονταν κατά τα δυο τελευταία έτη πριν την έναρξη της ερευνητικής τους δραστηριότητας στο πλαίσιο της ΕΔΒΜ152, προκύπτει ότι οι ΥΔ ήταν στο μεγαλύτερο βαθμό αυτοαπασχολούμενοι (36,3%). Στη δεύτερη θέση βρίσκονται οι άνεργοι (29,9%), ενώ ακολουθούν οι μισθωτοί στον ιδιωτικό τομέα (17,7%) (Διάγραμμα 7).

**Διάγραμμα 7:** Κατανομή ΥΔ, ανά φορέα απασχόλησής τους τα προηγούμενα δυο χρόνια (ως % των συμμετεχόντων)



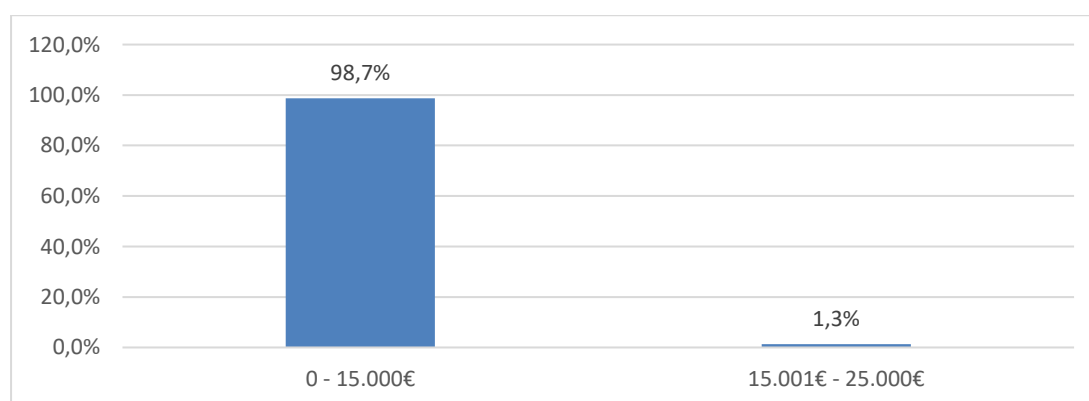
Εξειδικεύοντας περαιτέρω την ανάλυση για το κατά πόσο οι ΥΔ συμμετείχαν σε δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης<sup>2</sup> τα δυο τελευταία έτη πριν τη συμμετοχή τους στη Δράση, προκύπτει ότι το 54,6% είχε ερευνητική δραστηριότητα στο πλαίσιο της επαγγελματικής του απασχόλησης, ενώ το 33,5% είχε ερευνητική δραστηριότητα ανεξάρτητα από την επαγγελματική θέση (Διάγραμμα 8).

**Διάγραμμα 8:** Ποσοστό ΥΔ με δραστηριότητα E&A τα τελευταία 2 έτη πριν την Δράση (ως % των συμμετεχόντων)



Το Διάγραμμα 9 παρουσιάζει τα δεδομένα για το μέσο ετήσιο καθαρό ατομικό εισόδημα των ωφελούμενων της Δράσης ΕΔΒΜ152 κατά τα τελευταία 2 έτη. Σύμφωνα με τις απαντήσεις, η πλειονότητα (98,7%) δήλωσε ότι είχε εισόδημα κατ'έτος έως 15.000€, ενώ μόλις το 1,3% δήλωσε εισόδημα μεταξύ 15.000€ και 25.000€.

**Διάγραμμα 9:** Μέσο ετήσιο καθαρό ατομικό εισόδημα των ΥΔ, τα τελευταία 2 έτη πριν την Δράση (ως % των συμμετεχόντων)

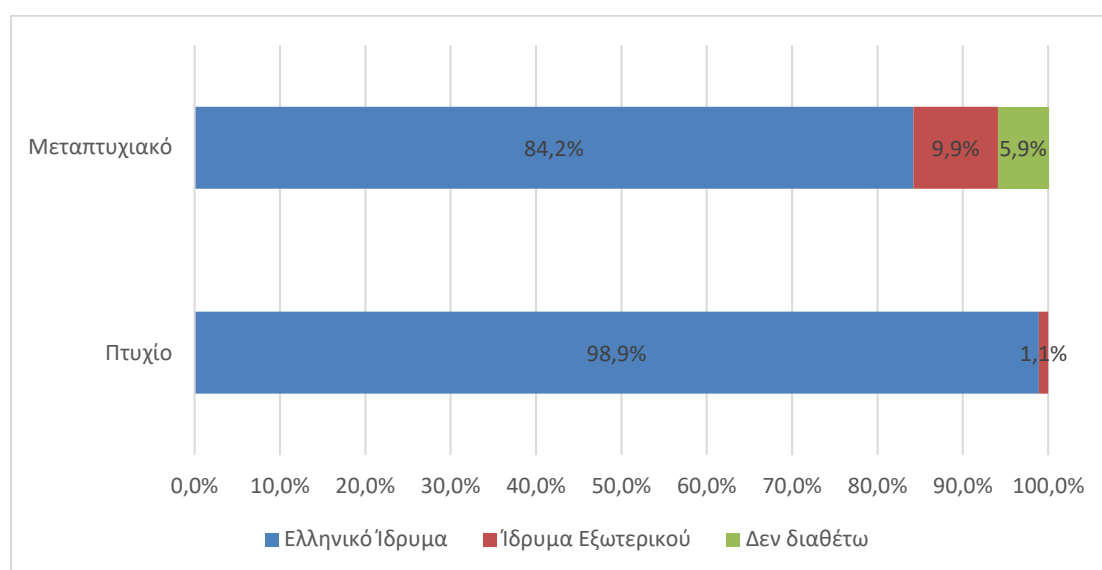


<sup>2</sup> Σύμφωνα με το Εγχειρίδιο Frascati, η έρευνα και ανάπτυξη (E&A) αφορά στη δημιουργική και συστηματική εργασία που αναλαμβάνεται προκειμένου να αυξηθεί το απόθεμα της γνώσης - συμπεριλαμβανομένης της γνώσης της ανθρωπότητας, του πολιτισμού και της κοινωνίας - και να επινοηθούν νέες εφαρμογές της διαθέσιμης γνώσης. Ως έννοια περιλαμβάνει τη βασική και την εφαρμοσμένη έρευνα, καθώς και την (τεχνολογική) ανάπτυξη.

## 2.2. Στοιχεία εκπαίδευσης συμμετεχόντων στη Δράση

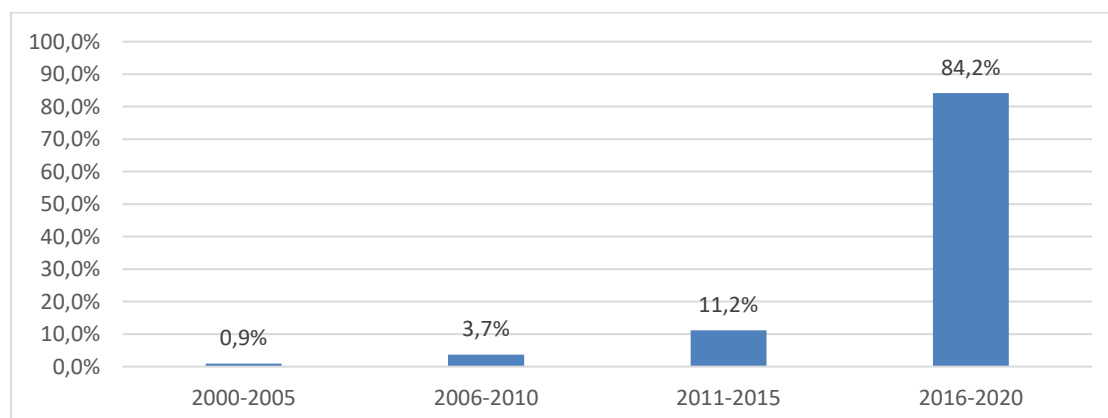
Διερευνώντας το εκπαιδευτικό υπόβαθρο των ΥΔ και ιδιαίτερα την γεωγραφική κατανομή των τίτλων σπουδών τους, προκύπτει ότι το 98,9% έλαβε Πτυχίο και το 84,2% Μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών από ελληνικό ίδρυμα. Αντίστοιχα, το 1,1% έλαβε Πτυχίο και το 9,9% Μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών από ίδρυμα του εξωτερικού, ενώ το 5,9% των ΥΔ δεν διαθέτει Μεταπτυχιακό τίτλο (Διάγραμμα 10).

**Διάγραμμα 10:** Κατανομή ΥΔ, ανά χώρα απόκτησης Πτυχίου και Μεταπτυχιακού τίτλου (ως % των συμμετεχόντων)



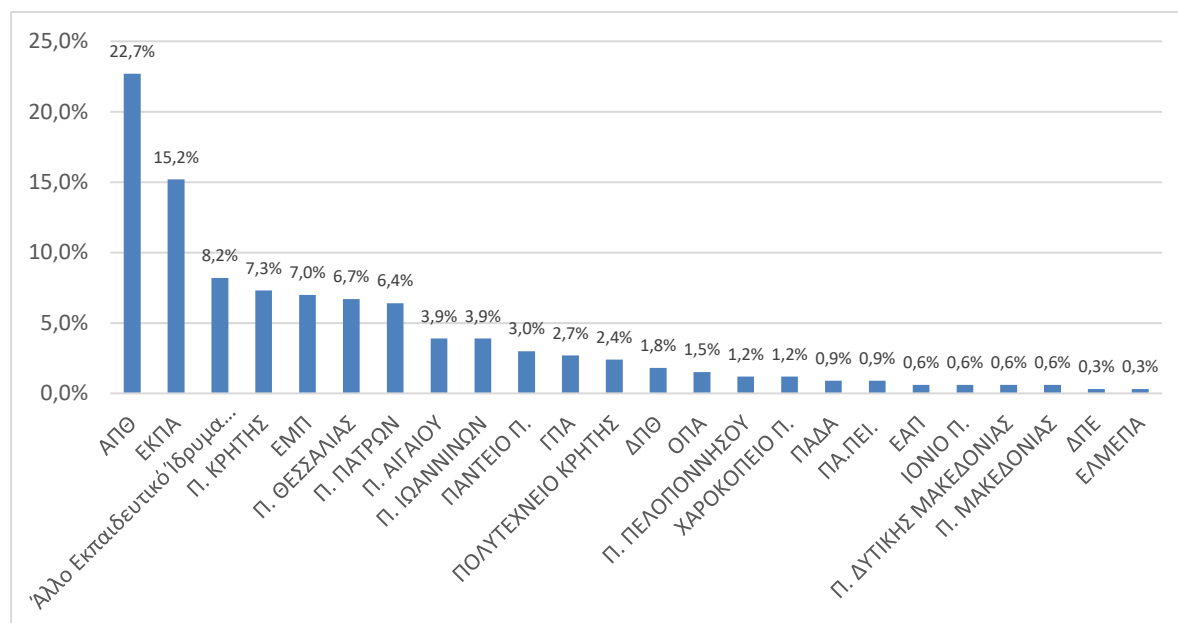
Το Διάγραμμα 11 αναλύει περαιτέρω τα στοιχεία αναφορικά με την κτήση του υψηλότερου τίτλου σπουδών. Η πλειονότητα των ΥΔ απέκτησε τον υψηλότερο τίτλο σπουδών το διάστημα μεταξύ 2016 και 2020 (84,2%), ενώ το 11,2% των ΥΔ έλαβε τον υψηλότερο τίτλο σπουδών μεταξύ 2011 και 2015 (%).

**Διάγραμμα 11:** Κατανομή ΥΔ, ανά έτος κτήσης του υψηλότερου προηγούμενου τίτλου σπουδών (ως % των συμμετεχόντων)



Εστιάζοντας στην κατανομή του υψηλότερου προηγούμενου τίτλου σπουδών των ΥΔ, ανά ίδρυμα απονομής του, το Διάγραμμα 12 παρουσιάζει τα σχετικά αποτελέσματα. Το υψηλότερο ποσοστό (22,7%) καταγράφεται στο ΑΠΘ. Ακολουθεί το ΕΚΠΑ (15,2%), ενώ στην τρίτη θέση βρίσκονται, αθροιστικά, τα ιδρύματα του εξωτερικού (8,2%).

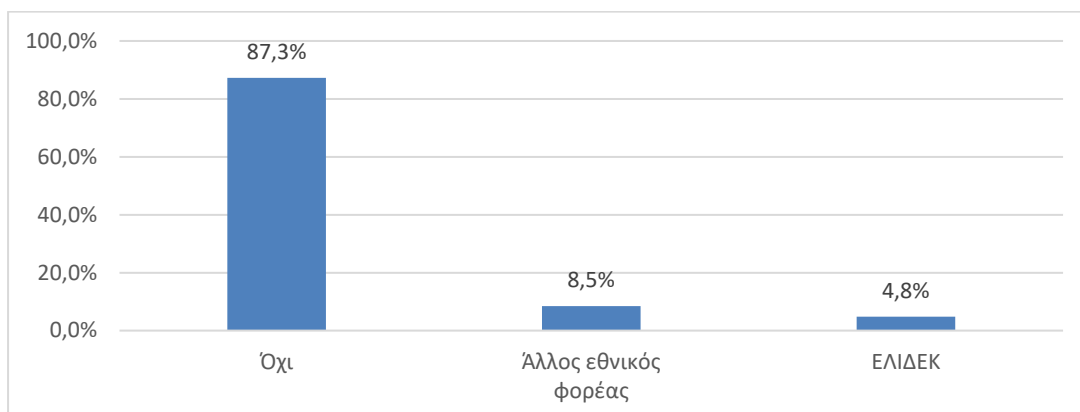
**Διάγραμμα 12:** Κατανομή ΥΔ, ανά εκπαιδευτικό ίδρυμα απόκτησης υψηλότερου προηγούμενου τίτλου σπουδών (ως % των συμμετεχόντων)



### 2.3. Στοιχεία για την υποβολή άλλων προτάσεων προς χρηματοδότηση και τη συμμετοχή σε άλλες Δράσεις

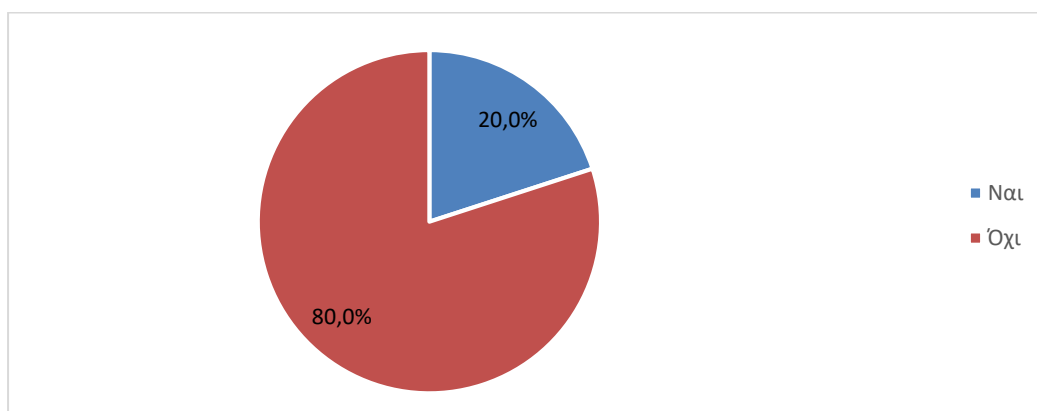
Οι ΥΔ, σύμφωνα με τις προδιαγραφές της προκήρυξης, δεν αποκλείονταν από το δικαίωμα να υποβάλλουν αίτηση σε άλλο εθνικό φορέα. Σύμφωνα με το ακόλουθο διάγραμμα (Διάγραμμα 13), το 4,8% υπέβαλε αντίστοιχο αίτημα στο Ελληνικό Ίδρυμα Έρευνας και Καινοτομίας (ΕΛΙΔΕΚ), ενώ το 8,5% σε άλλο εθνικό φορέα. Το 87,3% των ΥΔ δεν υπέβαλλαν αίτηση για χρηματοδότηση των διδακτορικών τους σπουδών στο πλαίσιο κάποιου άλλου έργου.

**Διάγραμμα 13:** Κατανομή ΥΔ ανά πιθανή υποβολή άλλης αίτησης για χρηματοδότηση των διδακτορικών σπουδών σε άλλο φορέα (ως % συμμετεχόντων)



Αντίστοιχα, κατά δήλωσή τους, το 20,0% των ΥΔ συμμετέχουν σε άλλη Δράση της ΕΥΔ, στην οποία είχαν το δικαίωμα, και πιο συγκεκριμένα σε κύκλο της Δράσης «Υποστήριξη ερευνητών με έμφαση στους νέους ερευνητές» (Διάγραμμα 14).

**Διάγραμμα 14:** Κατανομή ΥΔ, ανά πιθανή συμμετοχή τους σε άλλη Δράση της ΕΥΔ (ως % συμμετεχόντων)

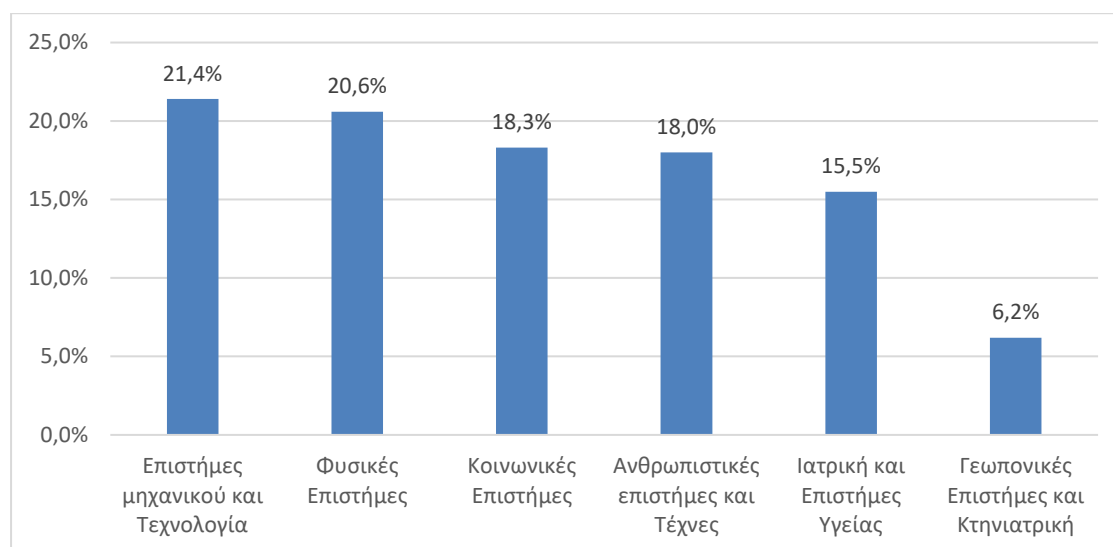


### 3. Συμμετοχή στη Δράση ΕΔΒΜ152

#### 3.1. Επιστημονικό πεδίο

Όσον αφορά την κατανομή των επιστημονικών πεδίων των διδακτορικών σπουδών των ΥΔ στο πλαίσιο της Δράσης ΕΔΒΜ152, η πλειονότητα εμπίπτει στο επιστημονικό πεδίο των Επιστημών Μηχανικού και Τεχνολογίας (21,4%). Ακολουθούν οι Φυσικές Επιστήμες (20,6%), οι Κοινωνικές Επιστήμες (18,3%), οι Ανθρωπιστικές Επιστήμες και Τέχνες (18,0%), η Ιατρική και οι Επιστήμες Υγείας (15,5%) και οι Γεωργικές Επιστήμες και Κτηνιατρική (6,2%) (Διάγραμμα 15).

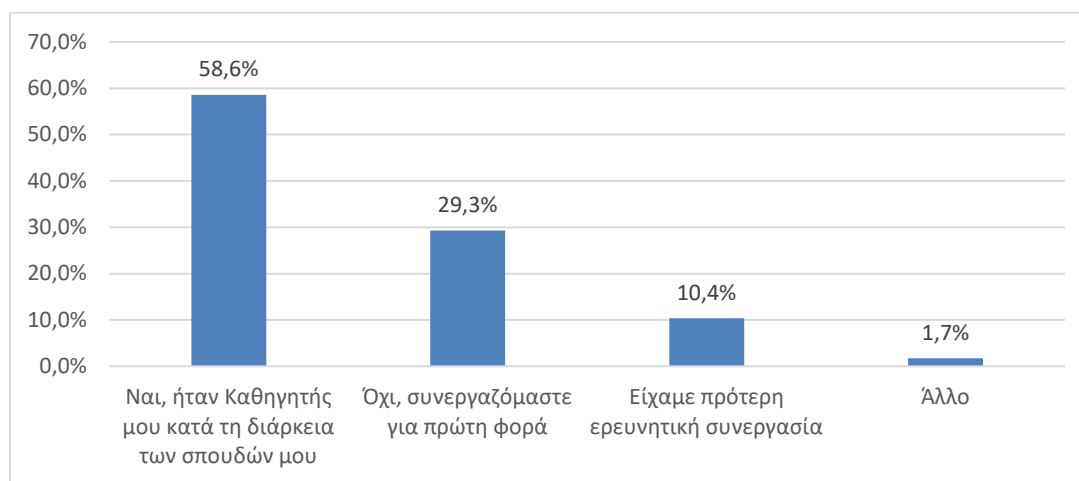
**Διάγραμμα 15:** Κατανομή ΥΔ, ανά επιστημονικό πεδίο της διατριβής τους στο πλαίσιο της ΕΔΒΜ152 (ως % των συμμετεχόντων)



#### 3.2. Συνεργασία με επιβλέποντα καθηγητή και συσχέτιση με παλιότερη (ερευνητική) συνεργασία

Όσον αφορά το εάν και σε ποιο πλαίσιο οι ΥΔ είχαν συνεργαστεί κατά το παρελθόν με τον Επιβλέποντα Καθηγητή της τριμελούς επιτροπής του διδακτορικού τους, η πλειονότητα των συμμετεχόντων στην ΕΔΒΜ152 απάντησε ότι ήταν Καθηγητής του/της (58,6%) στο πλαίσιο των πτυχιακών ή/και μεταπτυχιακών σπουδών. Το 29,3% απάντησε ότι συνεργάζονται για πρώτη φορά, ενώ το 10,4% είχε συνάψει κάποιου άλλου είδους ερευνητική συνεργασία μαζί του/της κατά το παρελθόν (Διάγραμμα 16).

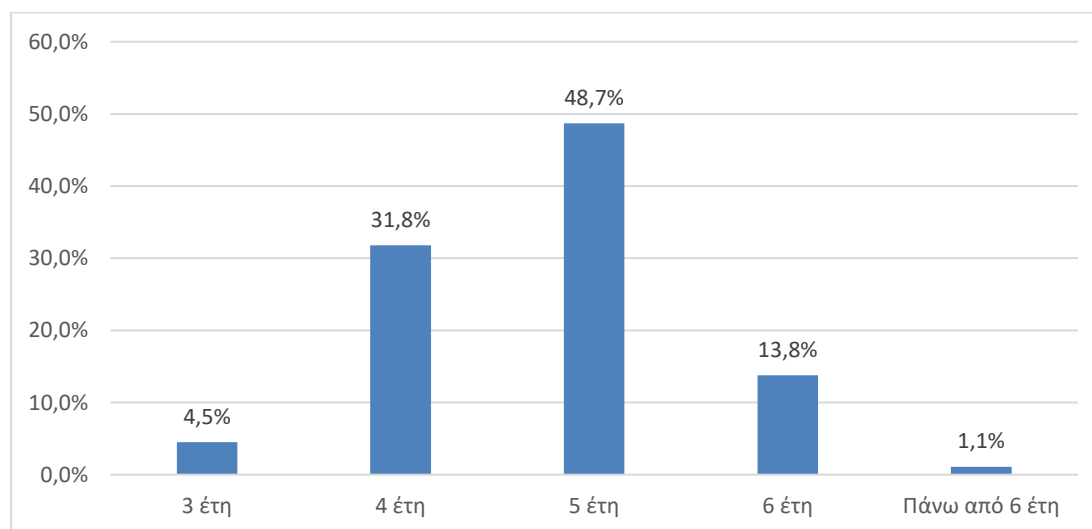
**Διάγραμμα 16:** Κατανομή ΥΔ, ανάλογα με το κατά πόσο είχαν συνεργαστεί κατά το παρελθόν με τον Επιβλέποντα Καθηγητή της διατριβής (ως % των συμμετεχόντων)



### 3.3. Διάρκεια διδακτορικών σπουδών, χρονική κάλυψή τους από υποτροφία και σύγκριση υποτροφίας με ετήσια εισοδήματα

Το Διάγραμμα 17 κατανέμει τους ΥΔ σύμφωνα με την (προβλεπόμενη από τους ίδιους) διάρκεια των διδακτορικών τους σπουδών. Σύμφωνα με τα στοιχεία, σχεδόν οι μισοί ΥΔ (48,7%) θα χρειαστούν 5 έτη για να ολοκληρώσουν τη διατριβή τους, για το 31,8% οι διδακτορικές σπουδές τους θα διαρκέσουν 4 έτη, για το 13,8% οι διδακτορικές σπουδές τους θα διαρκέσουν 6 έτη, ενώ για το 4,5%, 3 έτη.

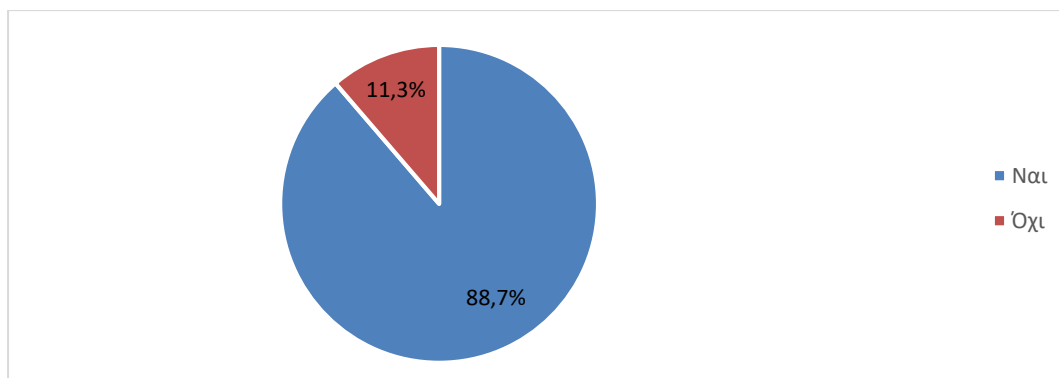
**Διάγραμμα 17:** Κατανομή ΥΔ, ανά (προβλεπόμενη) διάρκεια διδακτορικών σπουδών (ως % των συμμετεχόντων)



Το Διάγραμμα 18 παραθέτει τις απαντήσεις στην ερώτηση κατά πόσο η αμοιβή των ΥΔ από τη συμμετοχή τους στη Δράση αποτελεί το κύριο εισόδημά τους (οριζόμενο ως το ποσοστό του εισοδήματος άνω του 50% του συνολικού εισοδήματος) για το

2021. Το 88,7% των ωφελούμενων απάντησε καταφατικά, ενώ μόλις το 11,3% αρνητικά.

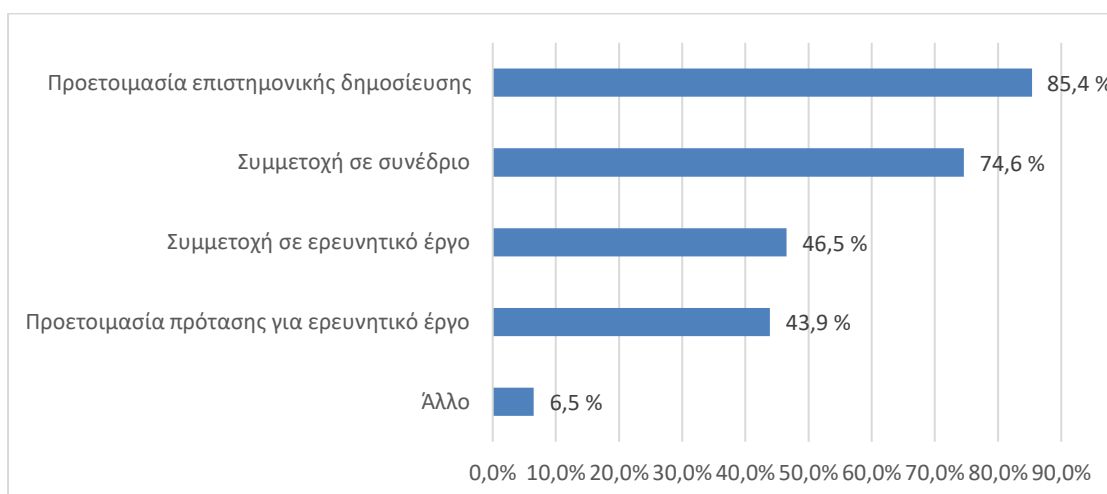
**Διάγραμμα 18:** Κατανομή ΥΔ, ανάλογα με το εάν το ύψος αμοιβής από τη Δράση κάλυπτε πάνω από το 50% του συνολικού εισοδήματος 2021 (ως % των συμμετεχόντων)



#### 3.4. Συμμετοχή σε άλλες ερευνητικές δραστηριότητες ως συνέπεια της συμμετοχής στη Δράση

Η συμμετοχή των ΥΔ σε άλλες ερευνητικές δραστηριότητες πέρα από τη συμμετοχή τους στη Δράση και ως αποτέλεσμα αυτής, απεικονίζεται στο Διάγραμμα 19. Συγκεκριμένα, το 85,4% των ΥΔ δήλωσε πως συμμετείχε στην προετοιμασία επιστημονικής δημοσίευσης, το 74,6% συμμετείχε σε συνέδριο, το 46,5% συμμετείχε σε ερευνητικό έργο, και το 43,9% συμμετείχε στην προετοιμασία πρότασης για ερευνητικό έργο.

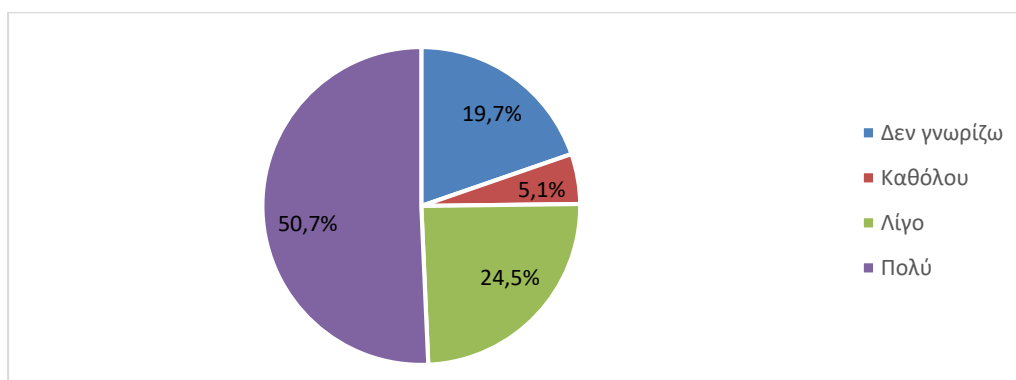
**Διάγραμμα 19:** Κατανομή ΥΔ ανάλογα με την συμμετοχή σε άλλες ακαδημαϊκές/ερευνητικές δραστηριότητες (ως % των συμμετεχόντων)



### 3.5. Διερεύνηση πιθανής σύνδεσης ερευνητικού έργου ΥΔ με παραγωγική δραστηριότητα – επιχειρήσεις

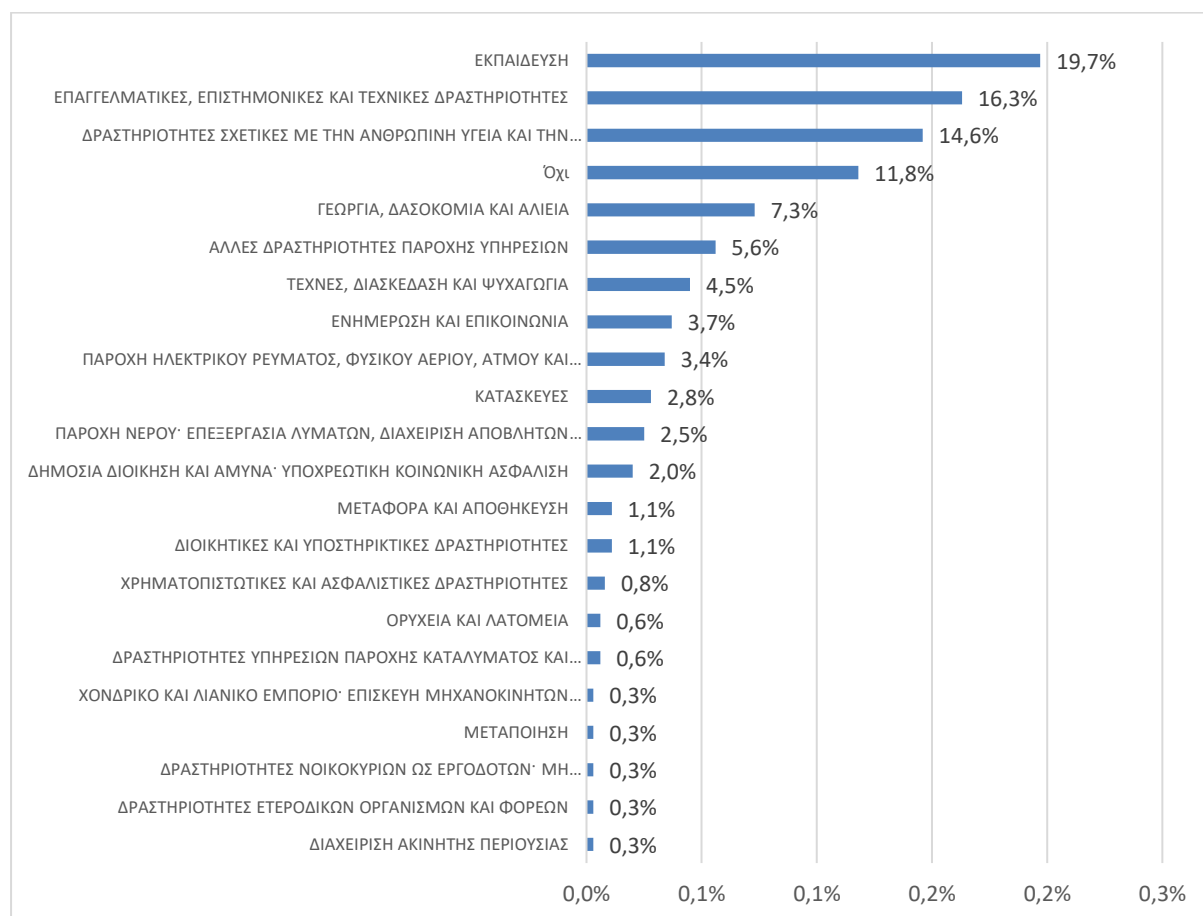
Στο πλαίσιο της έρευνας του ΕΚΤ, οι ΥΔ ρωτήθηκαν για το κατά πόσο η έρευνα για την οποία χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο εκπόνησης της διδακτορικής τους διατριβής μπορεί να αξιοποιηθεί για εμπορικούς – παραγωγικούς σκοπούς. Σε ποσοστό 50,7% οι ωφελούμενοι απάντησαν ότι η έρευνά τους έχει άμεση συνάφεια με την παραγωγική και επιχειρηματική δραστηριότητα. Το 24,5% απάντησε ότι υπάρχει μικρή συνάφεια ενώ το 5,1% των ΥΔ θεωρεί ότι η ερευνητική του δραστηριότητα δεν έχει συνάφεια. Σημειώνεται ότι το 19,7% δεν γνώριζε κάποια πιθανή σύνδεση.

**Διάγραμμα 20:** Κατανομή ΥΔ ανάλογα με το κατά πόσο η έρευνά τους μπορεί να αξιοποιηθεί για εμπορικούς – παραγωγικούς σκοπούς (ως % των συμμετεχόντων)



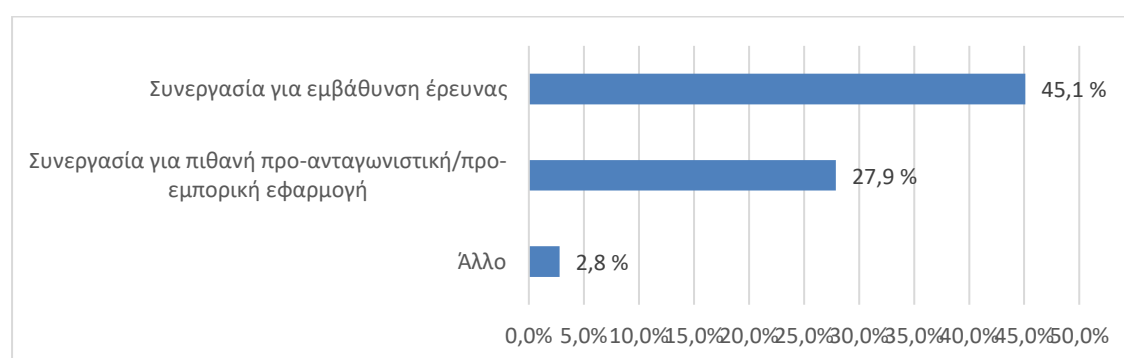
Το Διάγραμμα 21 παραθέτει την κατανομή των επιχειρηματικών κλάδων τους οποίους πιθανόν αφορά η ερευνητική δραστηριότητα που διενεργούν, κατά δήλωση των ίδιων των ΥΔ. Σύμφωνα με τις απαντήσεις, το 19,7% δηλώνει ότι τα ευρήματά τους αφορούν τον κλάδο Εκπαίδευση, το 16,3% τον κλάδο Επαγγελματικές, Επιστημονικές και Τεχνικές δραστηριότητες και το 14,6% στον κλάδο Δραστηριότητες σχετικές με την ανθρώπινη υγεία και την κοινωνική μέριμνα.

**Διάγραμμα 21:** Κατανομή ΥΔ ανά επιχειρηματικό κλάδο που πιθανά αφορά η ερευνητική τους δραστηριότητα (ως % των συμμετεχόντων)



Αντίστοιχα, το Διάγραμμα 22 αποτυπώνει τις απαντήσεις των ΥΔ αναφορικά με το κατά πόσο οι ίδιοι προτίθενται να αναζητήσουν συνεργασία με επιχειρήσεις και τους λόγους για κάτι τέτοιο. Σύμφωνα με τις απαντήσεις, ποσοστό 45,1% θα επιζητήσει συνεργασία για εμπάθυνση της έρευνας, και το 27,9% για σκοπούς προ-ανταγωνιστικής/προ-εμπορικής εφαρμογής των αποτελεσμάτων της έρευνας.

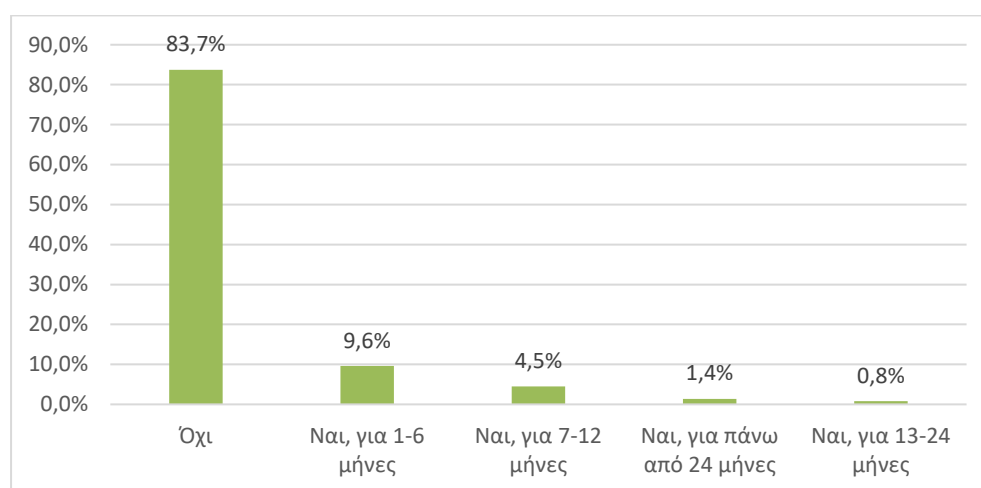
**Διάγραμμα 22:** Κατανομή ΥΔ ανάλογα με τον λόγο για τον οποίο οι ίδιοι προτίθενται να αναζητήσουν συνεργασία με επιχειρήσεις (ως % των συμμετεχόντων)



#### 4. Στοιχεία που αφορούν τη συμβολή της Δράσης στην αποτροπή του φαινομένου της «διαρροής εγκεφάλων»

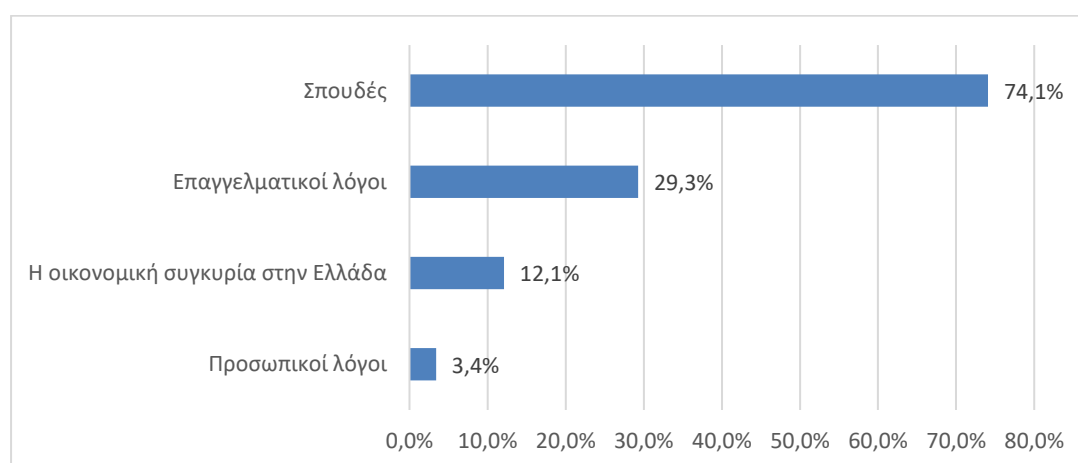
Από το σύνολο των ΥΔ, η πλειονότητα (83,7%) δεν διέμεινε στο εξωτερικό τα τελευταία 5 έτη<sup>3</sup>. Το 9,6% των ωφελούμενων διέμεινε στο εξωτερικό για διάστημα μεταξύ 1-6 μηνών και το 4,5% από 7ως 12 μήνες (Διάγραμμα 23).

**Διάγραμμα 23:** Κατανομή ΥΔ, ανάλογα με το εάν διέμειναν στο εξωτερικό τα τελευταία 5 έτη (ως % των συμμετεχόντων)



Ως προς τον λόγο της παραμονής όσων διέμειναν κατά το παρελθόν στο εξωτερικό, το 74,1% αφορούσε σπουδές και το 29,3% επαγγελματικούς λόγους (Διάγραμμα 24).

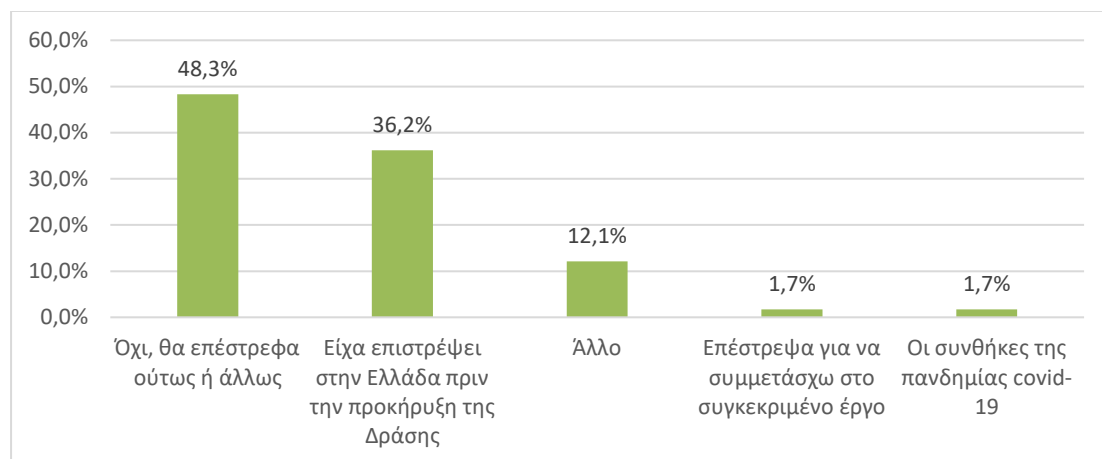
**Διάγραμμα 24:** Κατανομή ΥΔ, ανάλογα με τον λόγο μετεγκατάστασής τους στο εξωτερικό (ως % των συμμετεχόντων που διέμειναν στο εξωτερικό τα τελευταία 5 έτη)



<sup>3</sup> Η συγκεκριμένη πληροφορία ισχύει για περιπτώσεις στις οποίες ο χρόνος παραμονής είναι μεγαλύτερος από 2 μήνες και για οποιονδήποτε λόγο εκτός τουρισμού.

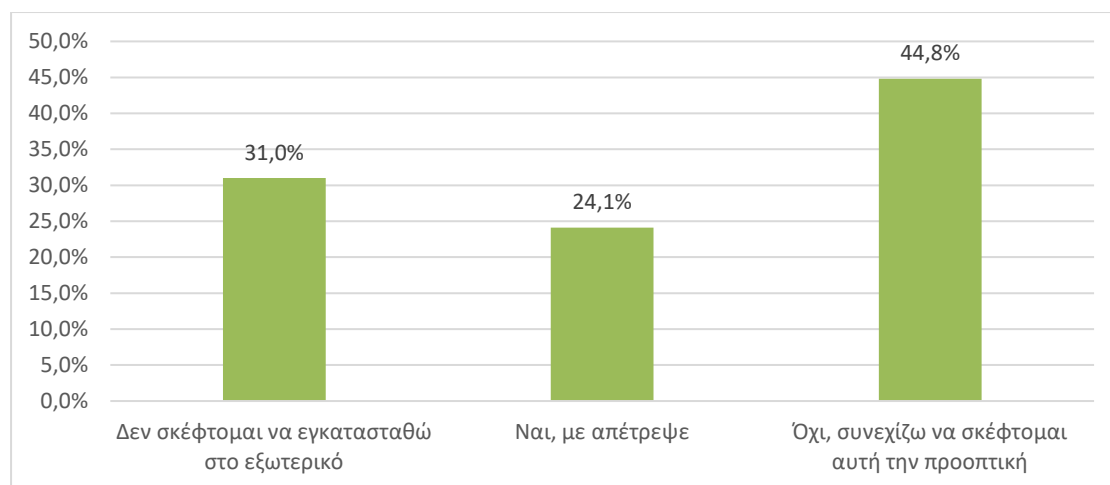
Όσον αφορά τους λόγους της επιστροφής στην Ελλάδα από το εξωτερικό για τη συγκεκριμένη κατηγορία ωφελούμενων, το 48,3% θα επέστρεφε ανεξάρτητα από την προκήρυξη της Δράσης, το 36,2% δήλωσε ότι είχε ήδη επιστρέψει πριν την προκήρυξη της Δράσης, ενώ το 1,7% επέστρεψε είτε για να συμμετάσχει στη Δράση ΕΔΒΜ152, είτε λόγω των συνθηκών της πανδημίας (Διάγραμμα 25).

**Διάγραμμα 25:** Κατανομή ΥΔ, ανάλογα με τον λόγο επιστροφής τους στην Ελλάδα από το εξωτερικό (ως % των συμμετεχόντων που διέμειναν στο εξωτερικό τα τελευταία 5 έτη)



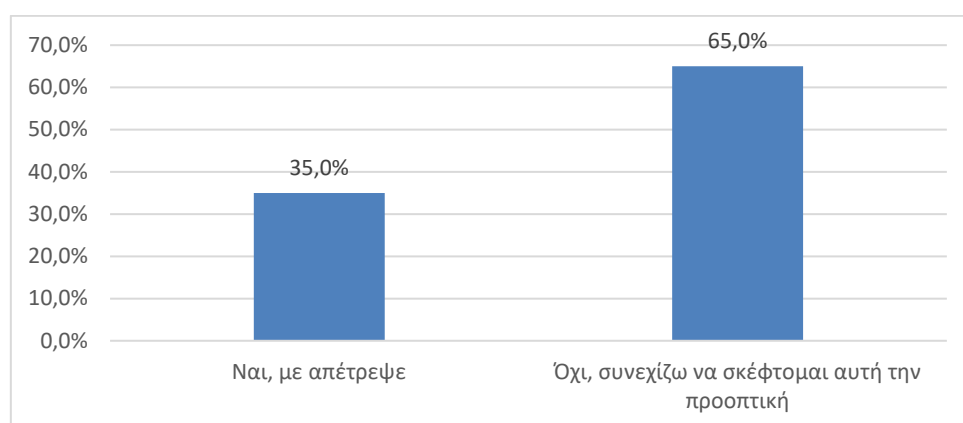
Το Διάγραμμα 26 παρουσιάζει τις απαντήσεις των ΥΔ σχετικά με το εάν και κατά πόσο η συμμετοχή στη Δράση απέτρεψε τους ωφελούμενους από την προοπτική της μετανάστευσης. Σύμφωνα με τα ευρήματα, το 31,0% των ΥΔ δεν σκέφτονταν ούτως ή άλλως την περίπτωση εγκατάστασης εκτός Ελλάδας, το 44,8% συνεχίζει να σκέφτεται την περίπτωση μετεγκατάστασης στο εξωτερικό παρά τη συμμετοχή στη Δράση, ενώ για το 24,1% η Δράση λειτούργησε αποτρεπτικά.

**Διάγραμμα 26:** Κατανομή ΥΔ, ανάλογα με το εάν η συμμετοχή τους στη Δράση τους απέτρεψε από την προοπτική της μετανάστευσης (ως % των συμμετεχόντων)



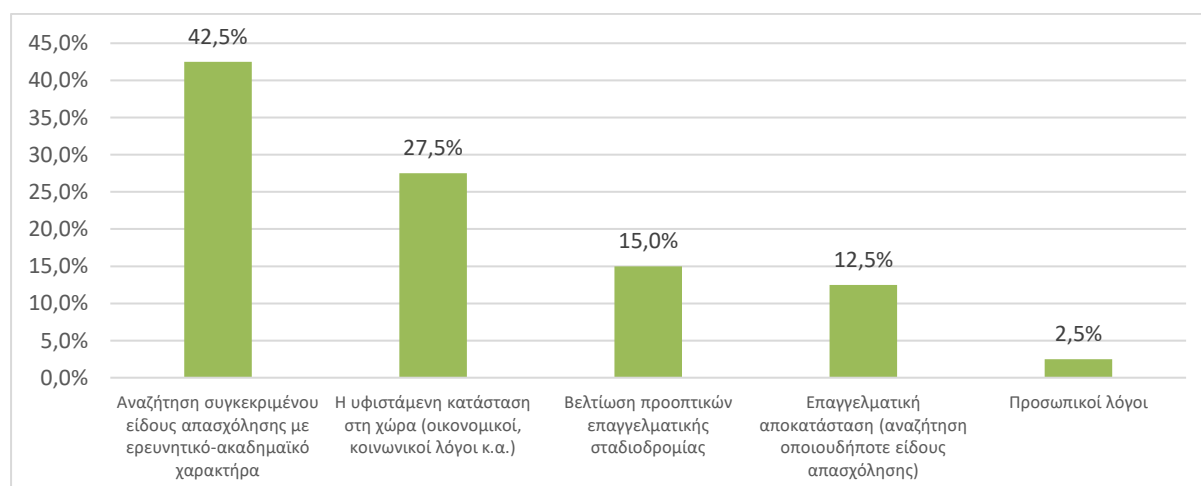
Αν από το σύνολο των ΥΔ απομονωθούν εκείνοι που δεν σκέφτονται την περίπτωση μετεγκατάστασης στο εξωτερικό, προκύπτει το Διάγραμμα 28. Σύμφωνα με τα δεδομένα, σχεδόν οι μισοί από τους ωφελούμενους που ενδιαφέρονταν να μετεγκατασταθούν στο εξωτερικό δήλωσαν ότι η συμμετοχή στη Δράση λειτούργησε αποτρεπτικά ως προς την προοπτική εγκατάστασης στο εξωτερικό (35,0%), ενώ το 65,0% συνεχίζει να σκέφτεται αυτή την περίπτωση παρά τη συμμετοχή τους στη Δράση.

**Διάγραμμα 27:** Κατανομή ΥΔ, ανάλογα με το εάν η συμμετοχή τους στη Δράση τους απέτρεψε από τη μετεγκατάσταση στο εξωτερικό (ως % των συμμετεχόντων που σκέφτονταν/σκέφτονται τη μετεγκατάσταση στο εξωτερικό)



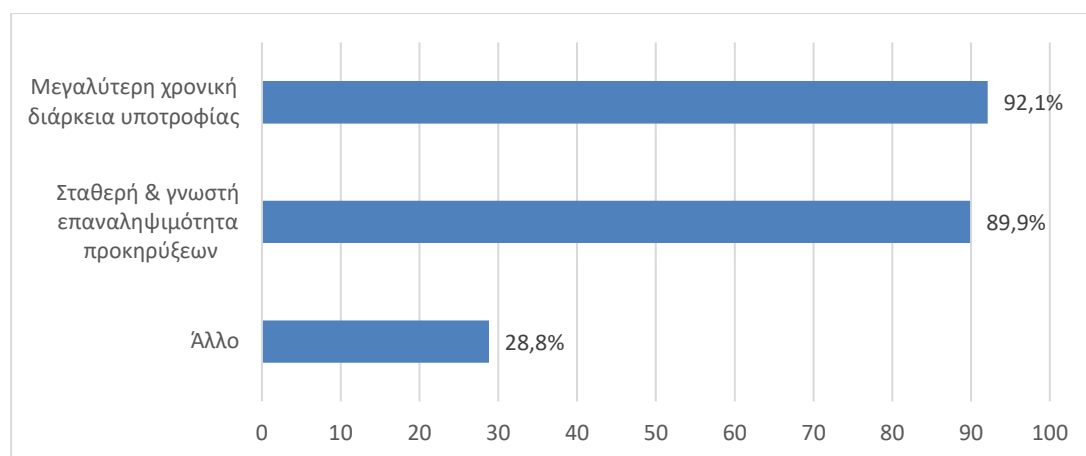
Οι λόγοι για τους οποίους οι ΥΔ σκέφτονται να μετεγκατασταθούν στο εξωτερικό σχετίζονται κυρίως με την αναζήτηση απασχόλησης που να περιλαμβάνει την ερευνητική ή/και ακαδημαϊκή δραστηριότητα (42,5%), ενώ με διαφορά ακολουθούν άλλοι λόγοι, όπως η υφιστάμενη κατάσταση στη χώρα (27,5%) και η βελτίωση των γενικότερων προοπτικών επαγγελματικής σταδιοδρομίας (15,0%) (Διάγραμμα 28).

**Διάγραμμα 28:** Κατανομή ΥΔ, ανάλογα με τον λόγο (εκ νέου) μετεγκατάστασής τους στο εξωτερικό (ως % των συμμετεχόντων που σκέφτονται τη μετεγκατάσταση στο εξωτερικό)



Διερευνώντας το ζήτημα της αντιμετώπισης της φυγής του ανθρώπινου δυναμικού υψηλής εκπαίδευσης στο εξωτερικό, το ακόλουθο διάγραμμα (Διάγραμμα 29) παρουσιάζει τους παράγοντες που θα μπορούσαν να αντιμετωπίσουν πιο αποτελεσματικά το φαινόμενο της διαρροής εγκεφάλων, όπως αυτοί επιλέχθηκαν από τους ΥΔ της ΕΔΒΜ152. Σύμφωνα με τις αποκρίσεις, η σταθερή και γνωστή επαναληψιμότητα συναφών ερευνητικών προκηρύξεων (89,9%) και η επέκταση της χρονικής διάρκειας της υποτροφίας (92,1%) επιλέχθηκαν ως οι κύριοι παράγοντες για αυτό τον σκοπό.

**Διάγραμμα 29:** Παράγοντες για την αντιμετώπιση του φαινομένου της «διαρροής εγκεφάλων» (ως % των συμμετεχόντων)

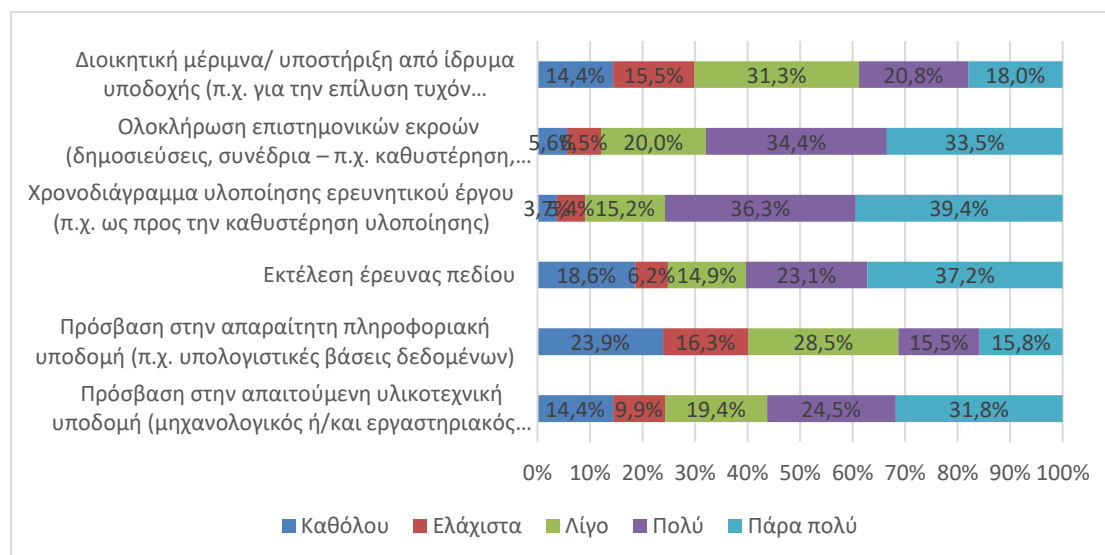


## 5. Επιπτώσεις της πανδημίας COVID-19 στο επιστημονικό/ερευνητικό έργο των ωφελούμενων

### 5.1 Επιπτώσεις της πανδημίας COVID-19 στο ερευνητικό έργο των ωφελούμενων

Στο πλαίσιο της συγκεκριμένης πρωτογενούς έρευνας του ΕΚΤ διερευνήθηκαν οι επιπτώσεις της πανδημίας COVID-19 στην επιστημονική και ερευνητική δραστηριότητα των υποψήφιων διδασκτόρων. Σύμφωνα με τα δεδομένα που προέκυψαν, η ολοκλήρωση επιστημονικών εκροών, οι καθυστερήσεις στην υλοποίηση ερευνητικού έργου και η εκτέλεση έρευνας πεδίου συγκεντρώνουν τα υψηλότερα ποσοστά σημαντικής ή πολύ σημαντικής επίδρασης της πανδημίας στην ερευνητική δραστηριότητα των ωφελούμενων (Διάγραμμα 30).

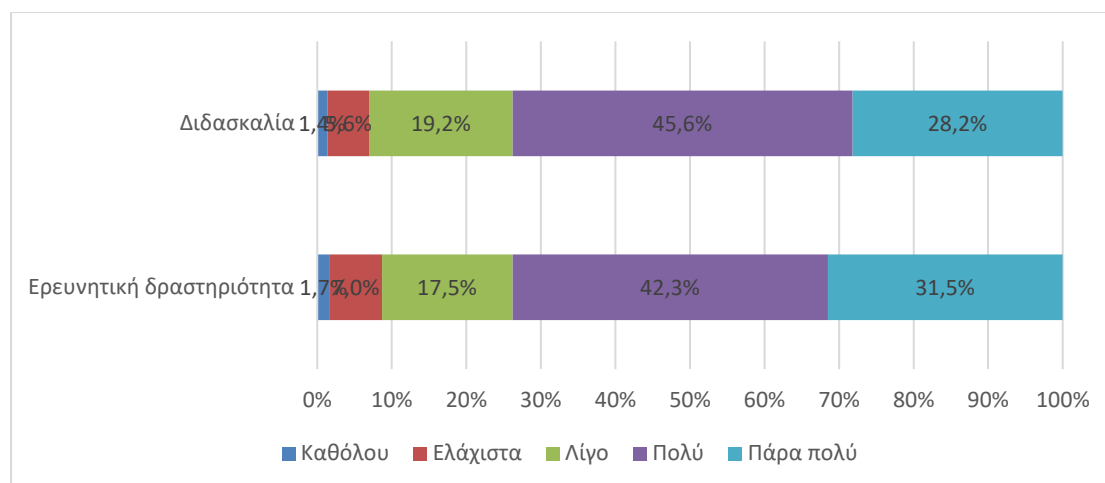
**Διάγραμμα 30:** Κατανομή ΥΔ, ανάλογα με τον βαθμό επίδρασης της πανδημίας COVID-19 στην ερευνητική δραστηριότητά τους (ως % των συμμετεχόντων)



### 5.2 Ευρύτερες επιπτώσεις της πανδημίας COVID-19 στην επιστημονική και ερευνητική δραστηριότητα

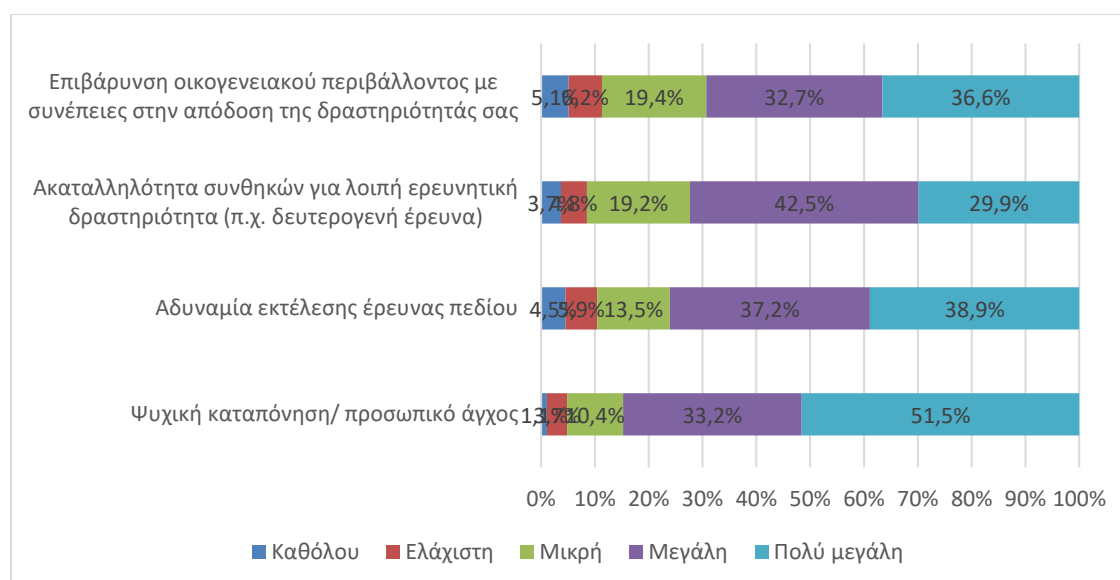
Η έρευνα του ΕΚΤ διερεύνησε τις απόψεις των ωφελούμενων για τις ευρύτερες επιπτώσεις της πανδημίας COVID-19 στην ψηφιακοποίηση της επιστημονικής και ερευνητικής δραστηριότητας. Σε αυτό το πλαίσιο, οι ωφελούμενοι συμφωνούν (πολύ και πάρα πολύ) με το ότι η αυξημένη πρόσβαση και χρήση υπολογιστικών εργαλείων και εφαρμογών λόγω της πανδημίας COVID-19, θα συμβάλει στην ψηφιακοποίηση της διδασκαλίας και της ευρύτερης ερευνητικής δραστηριότητας (αμφότερα με ποσοστό 73,8%) (Διάγραμμα 31).

**Διάγραμμα 31:** Κατανομή ΥΔ, ανάλογα με τον βαθμό συμβολής της πανδημίας COVID-19 στη ψηφιακοποίηση της ευρύτερης διδακτικής και ερευνητικής δραστηριότητας (ως % των συμμετεχόντων)



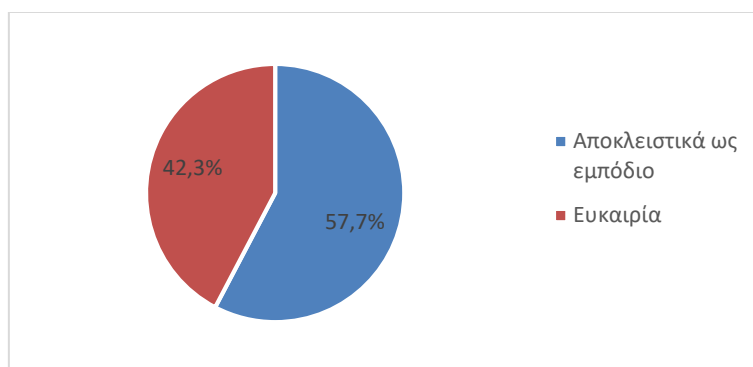
Οι ωφελούμενοι έκριναν, επίσης, ότι η συνολική επίδραση της πανδημίας COVID-19 ήταν (πολύ) σημαντική σε επιμέρους παραμέτρους που επηρέασαν αρνητικά την ευρύτερη δραστηριότητα και αποδοτικότητά τους. Τέτοιες παράμετροι είναι η ψυχική καταπόνηση και το προσωπικό άγχος, και η αδυναμία εκτέλεσης έρευνας πεδίου (Διάγραμμα 32).

**Διάγραμμα 32:** Κατανομή ΥΔ, ανάλογα με τον βαθμό επίδρασης της πανδημίας COVID-19 σε επιμέρους παραμέτρους και δραστηριότητες (ως % των συμμετεχόντων)



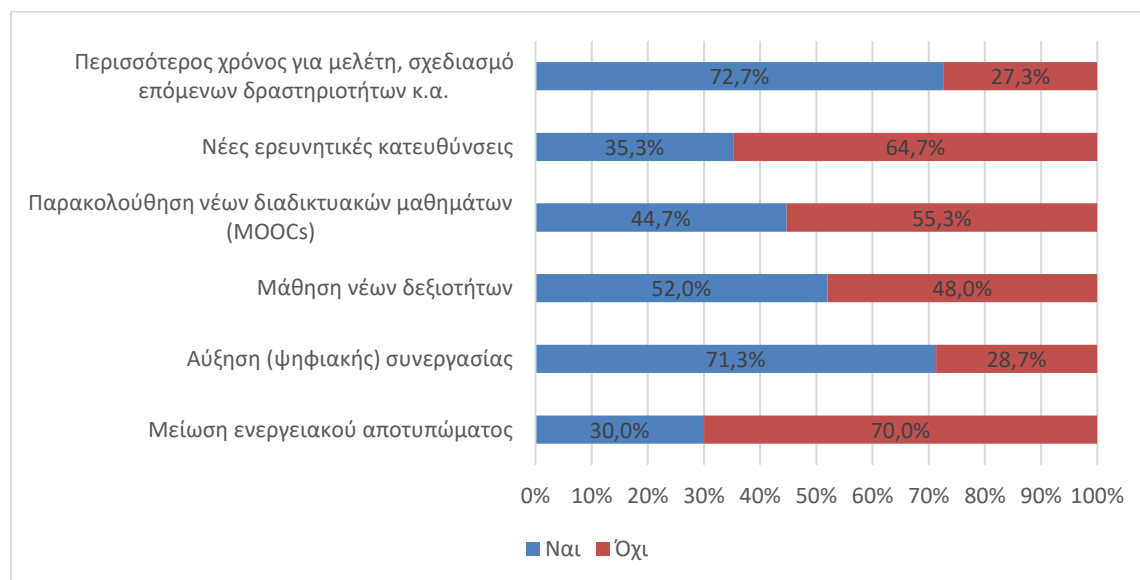
Ως προς το εάν και κατά πόσο οι ωφελούμενοι θα χαρακτήριζαν τους περιορισμούς που έχουν προκύψει λόγω της πανδημίας COVID-19, αποκλειστικά ως εμπόδιο στην άσκηση της ερευνητικής δραστηριότητας, η πλειονότητα συμφωνεί. Συγκεκριμένα, το 42,3% κρίνει ότι οι νέες συνθήκες μπορούν να ιδωθούν και ως ευκαιρία, ενώ το 57,7% θεωρεί, ότι αυτές συνιστούν μόνο εμπόδιο (Διάγραμμα 33).

**Διάγραμμα 33:** Κατανομή ΥΔ, ανάλογα με το κατά πόσο οι συνθήκες λόγω της πανδημίας COVID-19 αποτελούν αποκλειστικά εμπόδιο για την άσκηση ερευνητικής δραστηριότητας (ως % των συμμετεχόντων)



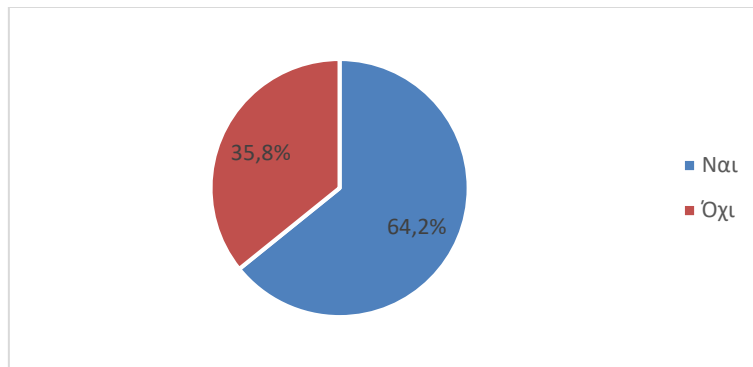
Διερευνώντας περαιτέρω τους λόγους, για τους οποίους οι ωφελούμενοι κρίνουν ότι οι περιορισμοί λόγω της πανδημίας αποτελούν δυνητικά ευκαιρία, οι περισσότεροι ωφελούμενοι επέλεξαν τη διαθεσιμότητα περισσότερου χρόνου για μελέτη, σχεδιασμό μελλοντικών ερευνητικών δραστηριοτήτων κ.λπ. (72,7%) και την αύξηση της ψηφιακής συνεργασίας (71,3%) (Διάγραμμα 34).

**Διάγραμμα 34:** Κατανομή ΥΔ, ανάλογα με τους λόγους που η πανδημία COVID-19 συνιστά ευκαιρία για τη δραστηριότητα των ωφελούμενων (ως % των συμμετεχόντων)



Τέλος, όσον αφορά το εάν οι ωφελούμενοι θεωρούν, ότι μετά την αντιμετώπιση της πανδημίας COVID-19, η επιστήμη και η τεχνολογία, ως πεδία ανθρώπινης δραστηριότητας, θα έχουν βγει ενισχυμένες στο δημόσιο διάλογο, σημαντική μερίδα των ερωτώμενων απάντησαν καταφατικά (64,2%) (Διάγραμμα 35).

**Διάγραμμα 35:** Κατανομή ΥΔ, ανάλογα με το εάν θεωρούν, ότι η επιστήμη και η τεχνολογία θα είναι ενισχυμένες στο δημόσιο διάλογο, μετά την πανδημία (ως % των συμμετεχόντων)



## Παράρτημα. Σχέδιο του ερωτηματολογίου που χρησιμοποιήθηκε για τους σκοπούς της πρωτογενούς έρευνας



ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ &  
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ



Επιχειρησιακό Πρόγραμμα  
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,  
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση  
Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης  
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



### Έρευνα για την υλοποίηση της Δράσης Ενίσχυση Α.Δ. για υλοποίηση διδακτορικής έρευνας (ΕΔΒΜ152)

Το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης και Ηλεκτρονικού Περιεχομένου (ΕΚΤ - <http://www.ekt.gr/>), υλοποιεί την Πράξη «Αξιολόγηση δράσεων ΕΣΠΑ Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης» στο πλαίσιο του Υποέργου 1 «Μηχανισμός Αποτίμησης 4 δράσεων του Ε.Π. «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση & Δια Βίου Μάθηση» 2014-2020».

Το παρόν ερωτηματολόγιο **απευθύνεται σε όλους τους τελικούς δικαιούχους (ωφελομένους)** που συμμετέχουν στο πλαίσιο της Δράσης «Ενίσχυση Α.Δ. για υλοποίηση διδακτορικής έρευνας – Ώριμα διδακτορικά».

Σε αυτή τη φάση της έρευνας, το ερωτηματολόγιο περιλαμβάνει τις ακόλουθες τρεις ενότητες:

- Ενότητα 1: Δημογραφικά στοιχεία
- Ενότητα 2: Ευρύτερα στοιχεία, συναφή με τη συμμετοχή των ωφελομένων στη Δράση
- Ενότητα 3: Συμβολή της Δράσης στην αποτροπή του φαινομένου της «διαρροής εγκεφάλων»
- Ενότητα 4: Επιπτώσεις της πανδημίας COVID-19 στο ερευνητικό έργο
- Ενότητα 5: Αξιολόγηση ερωτηματολογίου

Η διάρκεια συμπλήρωσης του ερωτηματολογίου δεν υπερβαίνει τα 10-15 λεπτά.

Ευχαριστούμε εκ των προτέρων

Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης και Ηλεκτρονικού Περιεχομένου

Επικοινωνία: [teaching-grants@ekt.gr](mailto:teaching-grants@ekt.gr)

#### **Εμπιστευτικότητα και Προστασία Προσωπικών Δεδομένων**

Το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης και Ηλεκτρονικού Περιεχομένου (ΕΚΤ), ως παραγωγός των επίσημων εθνικών στατιστικών για την Έρευνα, Ανάπτυξη και Καινοτομία είναι φορέας του Ελληνικού Στατιστικού Συστήματος.

Ως εκ τούτου το ΕΚΤ δεσμεύεται στην τήρηση του Στατιστικού Νόμου Ν. 3832/2010 όπως ισχύει, καθώς και από τη νομοθεσία για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (Ν. 2472/97 όπως ισχύει και του Νόμου για την Προστασία Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα σε εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 όπως θα τεθεί σε ισχύ). Στο πλαίσιο αυτό, η συλλογή και επεξεργασία των πληροφοριών που παρέχεται πραγματοποιείται σύμφωνα με τις ρυθμίσεις και τις εγγυήσεις της ως άνω νομοθεσίας, χρησιμοποιείται **αποκλειστικά για στατιστικούς σκοπούς** και τηρείται το **ΑΠΟΡΡΗΤΟ** των στοιχείων, τα οποία κοινοποιούνται αποκλειστικά στο πιστοποιημένο προσωπικό, στο οποίο έχει

ανατεθεί η διεξαγωγή της συλλογής και επεξεργασίας και δεσμεύεται από ρητές υποχρεώσεις εμπιστευτικότητας και επιπρόσθετα από πρωτόκολλο απορρήτου.

Το ΕΚΤ διατηρεί το δικαίωμα να συλλέξει στοιχεία μέσω της χρήσης ερωτηματολογίων. Τα δεδομένα που παρέχονται στα πλαίσια του Έργου ενδέχεται να αξιοποιηθούν για στατιστικούς και ερευνητικούς λόγους (μέσω διαδικασίας ανωνυμοποίησης) ή/και από μητρώο του ΕΚΤ με σκοπό την καταγραφή του νέου επιστημονικού δυναμικού, ώστε να διευκολυνθεί η επαγγελματική τους καριέρα, η κινητικότητα τους και η υποστήριξη/προβολή του έργου τους στην ευρύτερη ελληνική ερευνητική κοινότητα καθώς και για την παραγωγή δεικτών που τεκμηριώνουν την εθνική στρατηγική στους τομείς της ανάπτυξης και της καινοτομίας. Τα δεδομένα αυτά δεν διαβιβάζονται σε τρίτους, ενώ ουδέποτε θα δημοσιευτούν σε μορφή που επιτρέπει τον προσδιορισμό της ταυτότητας των φυσικών προσώπων.

Σας ενημερώνουμε ότι σύμφωνα με τη νομοθεσία για την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα δικαιούστε οποτεδήποτε να ασκήσετε το δικαίωμα πρόσβασης στα δεδομένα που σας αφορούν, καθώς και τα άλλα δικαιώματα που προβλέπει η οικεία νομοθεσία (άρθρα 12-13 Ν. 2472/97, όπως ισχύει).

Η συλλογή και επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των συμμετεχόντων υπόκειται στους όρους του παρόντος, στις σχετικές διατάξεις του Ν. 2472/1997, όπως ισχύει, καθώς και στους ισχύοντες νόμους του εθνικού, ευρωπαϊκού και διεθνούς δικαίου για την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Τα δεδομένα συλλέγονται και χρησιμοποιούνται από το ΕΚΤ αποκλειστικά και μόνο για τους σκοπούς του συγκεκριμένου Έργου. Τα δεδομένα εκάστοτε συμμετέχοντα θα τηρούνται για όσο χρόνο απαιτείται για την πραγματοποίηση των σκοπών του Έργου.

**Απάντηση στο ερωτηματολόγιο συνιστά αποδοχή των όρων για τη χρήση προσωπικών δεδομένων στα πλαίσια της Δράσης και του Έργου.**

Με την αποδοχή των παρόντων όρων συμμετοχής (παροχή συγκατάθεσης), ο συμμετέχων παρέχει ρητώς συναίνεση στο ΕΚΤ να συλλέξει και να χρησιμοποιεί τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που τον αφορούν (Ν. 2472/1997) και που απαιτούνται για την συμμετοχή του στη Δράση Αποτίμησης στο πλαίσια και για τους σκοπούς του εν λόγω έργου.

## ΕΝΟΤΗΤΑ 1: Δημογραφικά Στοιχεία

### 1.1 Στοιχεία επικοινωνίας:

Όνομα :
Επώνυμο : Επώνυμο : ΕΛΛΗΝΙΚΑ / ΛΑΤΙΝΙΚΑ
Πατρώνυμο:
Ηλεκτρονική διεύθυνση (e-mail) :
Τηλέφωνο :
ΑΜΚΑ <sup>4</sup> : Υποχρεωτικό πεδίο

### 1.2 Φύλο:

- Άνδρας
- Γυναίκα

### 1.3 Ηλικιακή Ομάδα στην οποία ανήκετε:

- κάτω από 25 ετών
- 25-34 ετών
- 35-44 ετών
- 45-και άνω

### 1.4 Χώρα Γέννησης:

<sup>4</sup> Το ΑΜΚΑ θα χρησιμοποιηθεί αποκλειστικά και μόνο στα πλαίσια ταυτοποίησης του Έργου για πιθανή συμμετοχή του συμμετέχοντος σε άλλη/ες Δράση/εις της Ειδικής Γραμματείας Διαχείρισης Τομεακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων και αποκλείεται ρητώς οποιαδήποτε πρόσβαση, χρήση ή διάδοση των ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων υγείας.

### 1.5 Στοιχεία Ιθαγένειας<sup>5</sup>:

- Ελληνική ιθαγένεια
- Ιθαγένεια κράτους μέλους της ΕΕ (εκτός Ελλάδας)
- Ιθαγένεια τρίτης χώρας

### 1.6 Στοιχεία εκπαίδευσης:

Είδος ανώτατης εκπαίδευσης	Ελληνικό Ίδρυμα	Ίδρυμα Εξωτερικού
Πτυχίο	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Μεταπτυχιακό Δίπλωμα (μη υποχρεωτικό πεδίο)	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

### 1.7 Έτος απόκτησης υψηλότερου τίτλου σπουδών:

### 1.8 Χώρα απόκτησης υψηλότερου τίτλου σπουδών:

*Εάν η απάντηση στην ερώτηση 1.6 αφορά ίδρυμα εξωτερικού για υψηλότερο τίτλο σπουδών (Πτυχίο ή Μεταπτυχιακό δίπλωμα)*

### 1.9 Εκπαιδευτικό Ίδρυμα απονομής υψηλότερου τίτλου σπουδών

1. Αλεξάνδρειο Τεχνολογικό Ίδρυμα Θεσσαλονίκης	<input type="checkbox"/>
2. Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών	<input type="checkbox"/>
3. Ανωτάτη Σχολή Παιδαγωγικής & Τεχνολογικής Εκπαίδευσης	<input type="checkbox"/>
4. Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Πειραιά Τεχνολογικού Τομέα	<input type="checkbox"/>
5. Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης	<input type="checkbox"/>
6. Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών	<input type="checkbox"/>
7. Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης	<input type="checkbox"/>
8. Διεθνές Πανεπιστήμιο Ελλάδας	<input type="checkbox"/>
9. Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών	<input type="checkbox"/>
10. Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο	<input type="checkbox"/>
11. Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο	<input type="checkbox"/>
12. Ιόνιο Πανεπιστήμιο	<input type="checkbox"/>
13. Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών	<input type="checkbox"/>
14. Πανεπιστήμιο Αιγαίου	<input type="checkbox"/>
15. Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής	<input type="checkbox"/>
16. Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας	<input type="checkbox"/>
17. Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας	<input type="checkbox"/>
18. Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων	<input type="checkbox"/>
19. Πανεπιστήμιο Κρήτης	<input type="checkbox"/>
20. Πανεπιστήμιο Μακεδονίας	<input type="checkbox"/>
21. Πανεπιστήμιο Πάτρας	<input type="checkbox"/>
22. Πανεπιστήμιο Πειραιώς	<input type="checkbox"/>
23. Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου	<input type="checkbox"/>
24. Πάντειο Πανεπιστήμιο	<input type="checkbox"/>
25. Πολυτεχνείο Κρήτης	<input type="checkbox"/>
26. Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο	<input type="checkbox"/>

<sup>5</sup> Ιθαγένεια ή υπηκοότητα ονομάζεται νομικά η ιδιότητα του πολίτη, για την ακρίβεια ο νομικός δεσμός του ατόμου με το κράτος στο οποίο ανήκει, την οποία αποκτά τη στιγμή που γεννιέται, κατά κανόνα την ίδια με έναν από τους γονείς του (δικαίωμα του αίματος) ή υπό προϋποθέσεις του τόπου γέννησής του (δικαίωμα του εδάφους). Ο πολίτης έχει το δικαίωμα πολλαπλής ιθαγένειας σε περίπτωση που οικειοθελώς αποκτήσει νέα ιθαγένεια κατά τη διάρκεια της ζωής (πολιτογράφηση) και επιθυμεί να διατηρήσει και την παλιά.

Πηγή: Recommendations for the 2000 censuses of population and housing in the Economic Commission for Europe (ECE) region and United Nations Recommendations on International Migration.

27. Τ.Ε.Ι. Αθηνών	<input type="checkbox"/>
28. Τ.Ε.Ι. Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης	<input type="checkbox"/>
29. Τ.Ε.Ι. Δυτικής Ελλάδας	<input type="checkbox"/>
30. Τ.Ε.Ι. Δυτικής Μακεδονίας	<input type="checkbox"/>
31. Τ.Ε.Ι. Ηπείρου	<input type="checkbox"/>
32. Τ.Ε.Ι. Θεσσαλίας	<input type="checkbox"/>
33. Τ.Ε.Ι. Ιονίων Νήσων	<input type="checkbox"/>
34. Τ.Ε.Ι. Κεντρικής Μακεδονίας	<input type="checkbox"/>
35. Τ.Ε.Ι. Κρήτης	<input type="checkbox"/>
36. Τ.Ε.Ι. Πειραιά	<input type="checkbox"/>
37. Τ.Ε.Ι. Πελοποννήσου	<input type="checkbox"/>
38. Τ.Ε.Ι. Στερεάς Ελλάδας	<input type="checkbox"/>
39. Άλλο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα (Εσωτερικό)	
40. Άλλο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα (Εξωτερικό)	<input type="checkbox"/>

### 1.10 Σχολή/Τμήμα Ιδρύματος:

α. Σχολή :
β. Τμήμα :
γ. Αν ο χρήστης επιλέξει τα <b>No 39, 40 της ερώτησης 1.9</b>
<b>Εισάγετε Ίδρυμα, Σχολή/Τμήμα</b>
Ίδρυμα:
Σχολή/Τμήμα:

### 1.11 Παρακαλούμε να καταγράψετε την κατάσταση απασχόλησής σας:

	Αυτοαπασχολούμενος	Μισθωτός στον ιδιωτικό τομέα	Μισθωτός στον δημόσιο (και ευρύτερο δημόσιο) τομέα	Βοηθός στην οικγενειακή επιχείρηση	Επιχειρηματίας - εργοδότης	Άνεργος
<b>Τα τελευταία 2 έτη, πριν τη Δράση</b>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
<b>Παράλληλα με τη συμμετοχή σας στη Δράση (και εκτός από τη συμμετοχή σας σε αυτή)</b>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>

### 1.12 Συμμετείχατε σε δραστηριότητες Έρευνας και Ανάπτυξης<sup>6</sup> τα τελευταία 2 έτη, πριν τη συμμετοχή σας στη Δράση;

	<b>Ναι</b>	<b>Όχι</b>
--	------------	------------

<sup>6</sup> Σύμφωνα με το Εγχειρίδιο Frascati, η έρευνα και ανάπτυξη (E&A) αφορά στη δημιουργική και συστηματική εργασία που αναλαμβάνεται προκειμένου να αυξηθεί το απόθεμα της γνώσης - συμπεριλαμβανομένης της γνώσης της ανθρωπότητας, του πολιτισμού και της κοινωνίας - και να επινοηθούν νέες εφαρμογές της διαθέσιμης γνώσης. Ως έννοια περιλαμβάνει τη βασική και την εφαρμοσμένη έρευνα, καθώς και την (τεχνολογική) ανάπτυξη.

Στο πλαίσιο της επαγγελματικής σας απασχόλησης	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Ανεξάρτητα από την επαγγελματική σας απασχόλησης	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>

**1.13 Ποιο ήταν το μέσο ετήσιο καθαρό ατομικό σας εισόδημα τα τελευταία 2 έτη;**

Μη υποχρεωτική απάντηση

0-5.000€	<input type="radio"/>
5.001€-10.000€	
10.001€-15.000€	
15.001€-25.000€	<input type="radio"/>
Άνω των 25.000€	<input type="radio"/>

**ΕΝΟΤΗΤΑ 2: Στοιχεία που αφορούν τη συμμετοχή σας στη Δράση «Ενίσχυση Α.Δ. για υλοποίηση διδακτορικής έρευνας-Ώριμα διδακτορικά»**

**2.1 Συμμετείχατε στην Δράση «Υποστήριξη ερευνητών με έμφαση στους νέους ερευνητές» (ΕΔΒΜ 34/103)**

Ναι	<input type="checkbox"/>
Όχι	<input type="checkbox"/>

**2.2 Έχετε υποβάλει πρόταση για χρηματοδότηση του διδακτορικού σας σε άλλο εθνικό φορέα τους τελευταίους 12 μήνες**

Ναι, στο ΕΛΙΔΕΚ	<input type="checkbox"/>
Ναι, σε άλλο εθνικό φορέα	<input type="checkbox"/>
Όχι	<input type="checkbox"/>

**2.3 Παρακαλούμε επιλέξτε το εκπαιδευτικό ίδρυμα που εκπονείτε τη διδακτορική σας διατριβή**

1. Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών	<input type="checkbox"/>
2. Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης	<input type="checkbox"/>
3. Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών	<input type="checkbox"/>
4. Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης	<input type="checkbox"/>
5. Διεθνές Πανεπιστήμιο Ελλάδας	<input type="checkbox"/>
6. Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών	<input type="checkbox"/>
7. Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο	<input type="checkbox"/>
8. Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο	<input type="checkbox"/>
9. Ελληνικό Μεσογειακό Πανεπιστήμιο	<input type="checkbox"/>
10. Ιόνιο Πανεπιστήμιο	<input type="checkbox"/>
11. Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών	<input type="checkbox"/>
12. Πανεπιστήμιο Αιγαίου	<input type="checkbox"/>
13. Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής	<input type="checkbox"/>
14. Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας	<input type="checkbox"/>
15. Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας	<input type="checkbox"/>
16. Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων	<input type="checkbox"/>
17. Πανεπιστήμιο Κρήτης	<input type="checkbox"/>
18. Πανεπιστήμιο Μακεδονίας	<input type="checkbox"/>
19. Πανεπιστήμιο Πάτρας	<input type="checkbox"/>
20. Πανεπιστήμιο Πειραιώς	<input type="checkbox"/>
21. Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου	<input type="checkbox"/>
22. Πάντειο Πανεπιστήμιο	<input type="checkbox"/>
23. Πολυτεχνείο Κρήτης	<input type="checkbox"/>
24. Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο	<input type="checkbox"/>

**2.4 Σχολή/Τμήμα Ιδρύματος:**

α. Σχολή: (από λίστα επιλογής, υπάρχει σε παλιότερα ερωτηματολόγια)

β. Τμήμα: (από λίστα επιλογής, υπάρχει σε παλιότερα ερωτηματολόγια)

**2.5 Παρακαλούμε επιλέξτε τα επιστημονικά πεδία (υπό-πεδία Frascati) που άπτονται της συμμετοχής σας στη Δράση:**

Φυσικές Επιστήμες	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/> Μαθηματικά <input type="checkbox"/> Επιστήμες ηλεκτρονικών υπολογιστών και πληροφορικής <input type="checkbox"/> Φυσική <input type="checkbox"/> Χημεία
-------------------	--------------------------	---

		<input type="checkbox"/> Γεωεπιστήμες και επιστήμες περιβάλλοντος <input type="checkbox"/> Βιολογικές επιστήμες <input type="checkbox"/> Άλλες φυσικές επιστήμες
Επιστήμες μηχανικού και Τεχνολογία	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/> Επιστήμες πολιτικού μηχανικού, <input type="checkbox"/> Ηλεκτρολόγου μηχανικού, <input type="checkbox"/> Ηλεκτρονικού μηχανικού και μηχανικού Η/Υ <input type="checkbox"/> Μηχανολόγου μηχανικού, <input type="checkbox"/> Χημικού μηχανικού, <input type="checkbox"/> Μηχανική υλικών <input type="checkbox"/> Βιοϊατρική μηχανική <input type="checkbox"/> Μηχανική περιβάλλοντος <input type="checkbox"/> Βιομηχανική βιοτεχνολογία <input type="checkbox"/> Νανοτεχνολογία, <input type="checkbox"/> Άλλες επιστήμες μηχανικού και τεχνολογίας
Ιατρική και Επιστήμες Υγείας	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/> Βασική ιατρική <input type="checkbox"/> Κλινική ιατρική <input type="checkbox"/> Επιστήμες υγείας <input type="checkbox"/> Ιατρική βιοτεχνολογία <input type="checkbox"/> Άλλες ιατρικές επιστήμες
Γεωργικές Επιστήμες και Κτηνιατρική	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/> Γεωπονία <input type="checkbox"/> Δασολογία <input type="checkbox"/> Αλιεία <input type="checkbox"/> Επιστήμη ζωικής παραγωγής <input type="checkbox"/> Κτηνιατρική, <input type="checkbox"/> Γεωργική βιοτεχνολογία <input type="checkbox"/> Άλλες γεωργικές επιστήμες
Κοινωνικές Επιστήμες	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/> Ψυχολογία <input type="checkbox"/> Οικονομικά και διοίκηση επιχειρήσεων <input type="checkbox"/> Εκπαίδευση <input type="checkbox"/> Κοινωνιολογία <input type="checkbox"/> Νομική επιστήμη – δίκαιο <input type="checkbox"/> Πολιτικές επιστήμες <input type="checkbox"/> Κοινωνική και οικονομική γεωγραφία <input type="checkbox"/> ΜΜΕ και επικοινωνίες <input type="checkbox"/> Άλλες κοινωνικές επιστήμες
Ανθρωπιστικές επιστήμες και Τέχνες	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/> Ιστορία και αρχαιολογία <input type="checkbox"/> Γλώσσες και λογοτεχνία <input type="checkbox"/> Φιλοσοφία <input type="checkbox"/> Ηθική <input type="checkbox"/> Θρησκεία <input type="checkbox"/> Τέχνες <input type="checkbox"/> Άλλες ανθρωπιστικές επιστήμες

## 2.6 Διάρκεια εκπόνησης διδακτορικής διατριβής

Ημερομηνία έναρξης εκπόνησης διδακτορικής διατριβής (εγγραφή στο Μητρώο της Γραμματείας του Οικείου Τμήματος ΑΕΙ)	<i>Ημερομηνία</i>
Πιθανή/προβλεπόμενη ημερομηνία ολοκλήρωσης της εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής	<i>Ημερομηνία</i>
Η συμμετοχή σας στη Δράση ποια χρονική περίοδο από την εκπόνηση της διδακτορικής διατριβής σας καλύπτει;	<i>Από έτος Χ (1<sup>ο</sup>, 2<sup>ο</sup>, 3<sup>ο</sup> έτος κ.ο.κ.)- έως έτος Ψ (2<sup>ο</sup>, 3<sup>ο</sup>, 4<sup>ο</sup> έτος κ.ο.κ.)</i>

## 2.7 Είχατε συνεργαστεί κατά το παρελθόν με τον επιβλέποντα της διδακτορικής σας διατριβής;

Ναι, ήταν Καθηγητής μου κατά τη διάρκεια των σπουδών μου	<input type="radio"/>
Άλλη προϋπάρχουσα ερευνητική συνεργασία	<input type="radio"/>
Όχι, συνεργαζόμαστε για πρώτη φορά	<input type="radio"/>

Άλλο	<input type="radio"/>
------	-----------------------

Αν επιλέξατε Άλλο, προσδιορίστε:

--

**2.8 Κατά τον χρόνο της συμμετοχής σας στη Δράση συμμετείχατε μέχρι στιγμής σε κάποιες από τις ακόλουθες δραστηριότητες ως αποτέλεσμα της ερευνητικής σας δραστηριότητας;**

	ΝΑΙ	ΟΧΙ
Δημοσίευση σε διεθνές επιστημονικό περιοδικό		
Δημοσίευση σε ελληνικό επιστημονικό περιοδικό		
Δημοσίευση σε πρακτικά συνεδρίου		
Δημοσίευση κεφαλαίου σε συλλογικό τόμο		
Προετοιμασία επιστημονικής δημοσίευσης	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Προετοιμασία πρότασης για ερευνητικό έργο	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Συμμετοχή σε ερευνητικό έργο	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Συμμετοχή σε συνέδριο	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Κατάθεση αίτησης πνευματικής ιδιοκτησίας (πατέντα)		
Άλλο	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>

Αν επιλέξατε Άλλο, προσδιορίστε:

--

**2.9 Η αμοιβή σας από τη Δράση αποτελεί κύριο εισόδημά σας (άνω του 50% του συνολικού εισοδήματός σας) για το 2019;**

Ναι	<input type="radio"/>
Όχι	<input type="radio"/>

**2.10 Κατά τη γνώμη σας, κατά πόσο η έρευνα για την οποία χρηματοδοτείστε μπορεί να αξιοποιηθεί για εμπορικούς – παραγωγικούς σκοπούς;**

Πολύ	Λίγο	Καθόλου	Δεν γνωρίζω
<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>

Αν η απάντηση είναι «Καθόλου» ή «Δεν γνωρίζω» τότε μετάβαση στην Ενότητα 3

**2.11 Κατά τη γνώμη σας, η ερευνητική δραστηριότητα για την οποία χρηματοδοτείστε θα ενδιέφερε κάποιον από τους ακόλουθους επιχειρηματικούς κλάδους;**

Drop-down menu ανά NACE_R.2
-----------------------------

**2.12 Στο πλαίσιο της έρευνας για την οποία χρηματοδοτείστε προτίθεστε να αναζητήσετε συνεργασία με κάποια/ες επιχείρηση/εις, και εάν ναι για ποιο λόγο;**

	<b>ΝΑΙ</b>	<b>ΟΧΙ</b>
Το αντικείμενο της έρευνας έχει άμεσο πεδίο εφαρμογής σε επιχειρήσεις ή/και παραγωγικό κλάδο		
Είναι απαραίτητη η πρόσβαση σε μέσα, όπως ερευνητικές υποδομές, μικροδεδομένα κ.λπ.		
Συνεργασία για εμβάθυνση έρευνας (περιλαμβάνει διερεύνηση γνωστικών αντικειμένων που δεν είχαν προβλεφθεί στην αρχική αίτηση)	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Συνεργασία για πιθανή προ-ανταγωνιστική/προ-εμπορική εφαρμογή των αποτελεσμάτων της έρευνας (περιλαμβάνει κατοχύρωση πνευματικής ιδιοκτησίας, προτυποποίηση κ.λπ.)	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Συνεργασία για άλλο λόγο	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>

*Αν επιλέξατε «Συνεργασία για άλλο λόγο», προσδιορίστε:*

**ΕΝΟΤΗΤΑ 3: Στοιχεία που αφορούν τη συμβολή της Δράσης στην αποτροπή του φαινομένου της «διαρροής εγκεφάλων»**

**3.1 Μένετε τα τελευταία 5 έτη στο εξωτερικό (ισχύει για περιπτώσεις στις οποίες ο χρόνος παραμονής είναι μεγαλύτερος από 2 μήνες και για οποιονδήποτε λόγο εκτός τουρισμού);**

Ναι, για 1-6 μήνες	<input type="radio"/>
Ναι, για 6-12 μήνες	<input type="radio"/>
Ναι, για 12-24 μήνες	<input type="radio"/>
Ναι, για πάνω από 24 μήνες	<input type="radio"/>
Όχι	<input type="radio"/>

*Αν η απάντηση είναι αρνητική, μετάβαση στην ερώτηση 3.4*

**3.2 Ποιος ήταν ο λόγος παραμονής σας στο εξωτερικό;**

Σπουδές	<input type="radio"/>
Επαγγελματικοί λόγοι	<input type="radio"/>
Προσωπικοί λόγοι	<input type="radio"/>
Η οικονομική συγκυρία στην Ελλάδα	<input type="radio"/>

**3.3 Ποιος ήταν ο λόγος της επιστροφής σας στην Ελλάδα;**

Είχα επιστρέψει στην Ελλάδα πριν την προκήρυξη της Δράσης	<input type="radio"/>
Επέστρεψα για να συμμετάσχω στο συγκεκριμένο έργο	<input type="radio"/>
Όχι, θα επέστρεφα ούτως ή άλλως	<input type="radio"/>
Άλλο	<input type="radio"/>

*Αν επιλέξατε Άλλο, προσδιορίστε:*

**3.4 Η συμμετοχή σας στη Δράση σας απέτρεψε από την (εκ νέου) μετεγκατάστασή σας στο εξωτερικό;**

Ναι, με απέτρεψε	<input type="radio"/>
Όχι, συνεχίζω να σκέφτομαι αυτή την προοπτική	<input type="radio"/>
Δεν σκέφτομαι να εγκατασταθώ στο εξωτερικό	<input type="radio"/>

*Αν η απάντηση είναι 'δεν σκέφτομαι να...', μετάβαση στην ερώτηση 3.6*

**3.5 Σε περίπτωση που σκέφτεστε ή σκεφτόσασταν (πριν τη συμμετοχή σας στη Δράση) τη μετεγκατάστασή σας στο εξωτερικό, βασικός λόγος για αυτό αφορούσε**

Επαγγελματική αποκατάσταση (αναζήτηση οποιουδήποτε είδους απασχόλησης)	<input type="radio"/>
Αναζήτηση συγκεκριμένου είδους απασχόλησης με ερευνητικό-ακαδημαϊκό χαρακτήρα	<input type="radio"/>
Βελτίωση προοπτικών επαγγελματικής σταδιοδρομίας	<input type="radio"/>
Η υφιστάμενη κατάσταση στη χώρα (οικονομικοί, κοινωνικοί λόγοι κ.α.)	<input type="radio"/>
Προσωπικοί λόγοι	<input type="radio"/>
Άλλο	<input type="radio"/>

*Αν επιλέξατε Άλλο, προσδιορίστε:*

**3.6 Κατά την άποψή σας Δράσεις τέτοιου τύπου μπορούν να συμβάλλουν στην αντιμετώπιση του φαινομένου της «διαρροής εγκεφάλων» (brain drain) και με ποιες προϋποθέσεις ;**

	<b>Πάρα Πολύ</b>	<b>Αρκετά</b>	<b>Μέτρια</b>	<b>Ελάχιστα</b>	<b>Καθόλου</b>
Σταθερή & γνωστή επαναληψιμότητα ερευνητικών προκηρύξεων	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Μεγαλύτερη διάρκεια υποτροφίας					
Άλλο					

*Αν επιλέξατε Άλλο, προσδιορίστε:*

## ΕΝΟΤΗΤΑ 4: Επιπτώσεις της πανδημίας COVID-19 στο ερευνητικό έργο

**4.1 Η πανδημία COVID-19 και τα επακόλουθα μέτρα περιορισμού, κτλ., σε ποιο βαθμό επέδρασαν στην άσκηση της ερευνητικής σας δραστηριότητας, ως προς τα ακόλουθα:**

	<b>Πάρα πολύ</b>	<b>Πολύ</b>	<b>Λίγο</b>	<b>Ελάχιστα</b>	<b>Καθόλου</b>
Πρόσβαση στην απαιτούμενη υλικοτεχνική υποδομή (μηχανολογικός ή/και εργαστηριακός εξοπλισμός)	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Πρόσβαση στην απαραίτητη πληροφοριακή υποδομή (π.χ. υπολογιστικές βάσεις δεδομένων)	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Εκτέλεση έρευνας πεδίου	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης ερευνητικού έργου (π.χ. ως προς την καθυστέρηση υλοποίησης)	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Ολοκλήρωση επιστημονικών εκροών (δημοσιεύσεις, συνέδρια – π.χ. καθυστέρηση, ματαίωση, αναβολή)	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Διοικητική μέριμνα/ υποστήριξη από ίδρυμα υποδοχής (π.χ. για την επίλυση τυχόν προβλημάτων)	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>

**4.2 Κατά πόσο θεωρείτε ότι η αυξημένη πρόσβαση και χρήση υπολογιστικών εργαλείων και εφαρμογών λόγω της πανδημίας COVID-19, θα συμβάλλουν στην ψηφιακοποίηση των ακόλουθων δραστηριοτήτων;**

	<b>Πάρα πολύ</b>	<b>Πολύ</b>	<b>Λίγο</b>	<b>Ελάχιστα</b>	<b>Καθόλου</b>
Ερευνητική δραστηριότητα		<input type="radio"/>		<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Διδασκαλία		<input type="radio"/>		<input type="radio"/>	<input type="radio"/>

**4.3 Πώς κρίνετε τη συνολική επίδραση της πανδημίας COVID -19 και των επακόλουθων μέτρων περιορισμού, κτλ., ως προς:**

	<b>Πολύ μεγάλη</b>	<b>Μεγάλη</b>	<b>Μικρή</b>	<b>Ελάχιστη</b>	<b>Καθόλου</b>
Ψυχική καταπόνηση/ προσωπικό άγχος	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Αδυναμία εκτέλεσης έρευνας πεδίου	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Ακαταλληλότητα συνθηκών για λοιπή ερευνητική δραστηριότητα (π.χ. δευτερογενή έρευνα)	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Επιβάρυνση οικογενειακού περιβάλλοντος με συνέπειες στην απόδοση της δραστηριότητάς σας	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>

**4.4 Θα χαρακτηρίζατε τους περιορισμούς που έχουν προκύψει λόγω της πανδημίας COVID-19 και των επακόλουθων μέτρων περιορισμού, κτλ, αποκλειστικά ως εμπόδιο στην άσκηση της ερευνητικής σας δραστηριότητας ή μπορούν να ιδωθούν και ως ευκαιρία;**

- Αποκλειστικά ως εμπόδιο
- Και ευκαιρία

*Εάν επιλέξετε το 'Και ευκαιρία', ακολουθεί η ερώτηση:*

**4.5 Παρακαλώ επιλέξτε τους λόγους που οι περιορισμοί της πανδημίας αποτέλεσαν ευκαιρία:**

- Μείωση ενεργειακού αποτυπώματος
- Αύξηση (ψηφιακής) συνεργασίας
- Μάθηση νέων δεξιοτήτων
- Παρακολούθηση νέων διαδικτυακών μαθημάτων ( MOOCs)
- Νέες ερευνητικές κατευθύνσεις

Περισσότερος χρόνος για μελέτη, σχεδιασμό επόμενων δραστηριοτήτων κ.α.

Άλλο (*Παρακαλώ προσδιορίστε*)

**4.6 Μετά την αντιμετώπιση της πανδημίας COVID-19, πιστεύετε ότι η επιστήμη και η τεχνολογία, ως πεδία ανθρώπινης δραστηριότητας, θα έχουν βγει ενισχυμένες στο δημόσιο διάλογο;**

Ναι

Όχι

## ΕΝΟΤΗΤΑ 5: Αξιολόγηση ερωτηματολογίου

**5.1 Παρακαλούμε να αξιολογήσετε το παρόν ερωτηματολόγιο ως προς τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:**

	Πάρα πολύ ικανοποιητική	Πολύ ικανοποιητική	Ικανοποιητική	Ελάχιστη ικανοποιητική	Καθόλου ικανοποιητική
Δομή ερωτηματολογίου	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Επεξήγηση όρων και εννοιών	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Ευκολία συμπλήρωσης ηλεκτρονικού ερωτηματολογίου	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>

**5.2 Παρακαλούμε να συμπληρώσετε σχόλια/προτάσεις για μελλοντικές βελτιώσεις του ερωτηματολογίου.**

----- ΤΕΛΟΣ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ – ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ -----



ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ &  
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ



Ευρωπαϊκή Ένωση  
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα  
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,  
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



Το έργο συγχρηματοδοτείται από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση 2014-2020».